ADIO

De-acuma nu te-oi mai vedea,
Ramii, ramii cu bine!
Ma voi feri in calea mea
De tine.

De astazi dar tu fa ce vrei,
De astazi nu-mi mai pasa
Ca cea mai dulce-ntre femei
Ma lasa.

Caci nu mai am de obicei
Ca-n zilele acele,
Sa ma imbat si de scintei
Din stele,

Cind degerind atitea dati,
Eu ma uitam prin ramuri
Si asteptam sa te arati
La geamuri.

O, cit eram de fericit
Sa mergem impreuna,
Sub acel farmec linistit
De luna!

Si cind in taina ma rugam
Ca noaptea-n loc sa steie,
In veci alaturi sa te am,
Femeie!

Din a lor treacat sa apuc
Acele dulci cuvinte,
De care azi abia mi-aduc
Aminte.

Caci astazi daca mai ascult
Nimicurile-aceste,
Imi pare-o veche, de demult
Poveste.

Si daca luna bate-n lunci
Si tremura pe lacuri,
Totusi imi pare ca de-atunci
Sunt veacuri.

Cu ochii serei cei dintii
Eu n-o voi mai privi-o...
De-aceea-mi urma mea ramii-
Adio!

(1883, 5/17 iunie)

ATAT DE FRAGEDA...

Atat de frageda, te-asemeni
Cu floarea alba de cires,
Si ca un inger dintre oameni
In calea vietii mele iesi.

Abia atingi covorul moale,
Matasea suna sub picior,
Si de la crestet pan-in poale
Plutesti ca visul de usor.

Din incretirea lungii rochii
Rasai ca marmura in loc -
S-atarna sufletu-mi de ochii
Cei plini de lacrimi si noroc.

O, vis ferice de iubire,
Mireasa blanda din povesti,
Nu mai zambi ! A ta zambire
Mi-arata cat de dulce esti,

Cat poti cu-a farmecului noapte
Sa-ntuneci ochii mei pe veci,
Cu-a gurii tale calde soapte,
Cu-mbratisari de brate reci.

Deodata trece-o cugetare,
Un val pe ochii tai fierbinti:
E-ntunecoasa renuntare,
E umbra dulcilor dorinti.

Te duci, s-am inteles prea bine
Sa nu ma tin de pasul tau,
Pierduta vecinic pentru mine,
Mireasa sufletului meu !

Ca te-am zarit e a mea vine
Si vecinic n-o sa mi-o mai iert,
Spasi-voi visul de lumina
Tinzandu-mi dreapta in desert.

Si-o sa-mi rasai ca o icoana
A pururi verginei Marii,
Pe fruntea ta purtand coroana -
Unde te duci ? Cand o sa vii ?

Mihai Eminescu
1879, 1 Septembrie

.

CE E AMORUL?

Ce e amorul? E un lung
Prilej pentru durere,
Caci mii de lacrimi nu-i ajung
Si tot mai multe cere.

De-un semn in treacat de la ea
El sufletul ti-l leaga,
Incit sa n-o mai poti uita

Viata ta intreaga.

Dar inca de te-asteapta-n prag
In umbra de unghere,
De se-ntilneste drag cu drag
Cum inima ta cere:

Dispar si cerul si pamint
Si pieptul tau se bate,
Si totu-atirna de-un cuvint
Soptit pe jumatate.

Te urmareste saptamini
Un pas facut alene,
O dulce stringere de mini,
Un tremurat de gene.

Te urmaresc luminatori
Ca soarele si luna,
Si peste zi de-atitea ori
Si noaptea totdeauna.

Caci scris a fost ca viata ta
De doru-i sa nu-ncapa,
Caci te-a cuprins asemenea
Lianelor din apa.

(1883, 17/29 iunie)

.

CE TE LEGENI...

- Ce te legeni, codrule,
Fara ploaie, fara vint,
Cu crengile la pamint?
- De ce nu m-as legana,
Daca trece vremea mea!
Ziua scade, noaptea creste
Si frunzisul mi-l rareste.
Bate vintul frunza-n dunga -
Cintaretii mi-i alunga;
Bate vintul dintr-o parte -
Iarna-i ici, vara-i departe.
Si de ce sa nu ma plec,
Daca pasarile trec!
Peste virf de ramurele
Trec in stoluri rindunele,
Ducind gindurile mele
Si norocul meu cu ele.
Si se duc pe rind, pe rind,
Zarea lumii-ntunecind,
Si se duc ca clipele,
Scuturind aripele,
Si ma lasa pustiit,
Vestejit si amortit

Si cu doru-mi singurel,
De ma-ngin numai cu el!

(1883, decembrie)

.

CE-TI DORESC EU TIE, DULCE ROMANIE

Ce-ti doresc eu tie, dulce Romanie,
Tara mea de glorii, tara mea de dor?
Bratele nervoase, arma de tarie,
La trecutu-ti mare, mare viitor!
Fiarba vinu-n cupe, spumege pocalul,
Daca fiii-ti mindri aste le nutresc;
Caci ramine stinca, desi moare valul,
Dulce Romanie, asta ti-o doresc.

Vis de razbunare negru ca mormintul
Spada ta de singe dusman fumegind,
Si deasupra idrei fluture ca vintul
Visul tau de glorii falnic triumfind,
Spuna lumii large steaguri tricolore,
Spuna ce-i poporul mare, romanesc,
Cind s-aprinde sacru candida-i vilvoare,
Dulce Romanie, asta ti-o doresc.

Ingerul iubirii, ingerul de pace,
Pe altarul Vestei tainic surizind,
Ce pe Marte-n glorii sa orbeasca-l face,
Cind cu lampa-i zboara lumea luminind,
El pe sinu-ti vergin inca sa coboare,
Guste fericirea raiului ceresc,
Tu il stringe-n brate, tu ii fa altare,
Dulce Romanie, asta ti-o doresc.

Ce-ti doresc eu tie, dulce Romanie,
Tinara mireasa, mama cu amor!
Fiii tai traiasca numai in fratie
Ca a noptii stele, ca a zilei zori,
Viata in vecie, glorii, bucurie,
Arme cu tarie, suflet romanesc,
Vis de vitejie, fala si mindrie,
Dulce Romanie, asta ti-o doresc!

.

CIND AMINTIRILE

Cind amintirile-n trecut
Incearca sa ma cheme,

Pe drumul lung si cunoscut
Mai trec din vreme-n vreme.

Deasupra casei tale ies
Si azi aceleasi stele,
Ce-au luminat atit de des
Induiosarii mele.

Si peste arbori rasfirati
Rasare blinda luna,
Ce ne gasea imbratisati
Soptindu-ne-mpreuna.

A noastre inimi isi jurau
Credinta pe toti vecii,
Cind pe carari se scuturau
De floare liliecii.

Putut-au oare-atita dor
In noapte sa se stinga,
Cind valurile de izvor
N-au incetat sa plinga,

Cind luna trece prin stejari
Urmind mereu in cale-si,
Cind ochii tai, tot inca mari,
Se uita dulci si galesi?

(1883, 15/27 mai)

.

CRAIASA DIN POVESTI

Neguri albe, stralucite
Naste luna argintie,
Ea le scoate peste ape,
Le intinde pe cimpie;

S-adun flori in sezatoare
De painjen tort sa rumpa,
Si anina-n haina noptii
Boabe mari de piatra scumpa.

Linga lac, pe care norii
Au urzit o umbra fina,
Rupta de miscari de valuri
Ca de bulgari de lumina,

Dindu-si trestia-ntr-o parte,
Sta copila lin plecata,
Trandafiri arunca rosii
Peste unda fermecata.

Ca sa vad-un chip, se uita
Cum alearga apa-n cercuri,
Caci vrajit de mult e lacul
De-un cuvint al sfintei Miercuri:

Ca sa iasa chipu-n fata,
Trandafiri arunca tineri,
Caci vrajiti sunt trandafirii
De-un cuvint al sfintei Vineri.

Ea se uita... Paru-i galben,
Fata ei lucesc in luna,
Iar in ochii ei albastri
Toate basmele s-aduna.

(1876, 1 septembrie)

_____

.

CRITICILOR MEI

Multe flori sunt,dar putine
Rod in lume o sa poarte
Toate bat la poarta vietii,
Dar se scutur multe moarte.

E usor a scrie versuri
Cind nimic nu ai a spune,
Insirind cuvinte goale
Ce din coada au sa sune.

Dar cind inima-ti framinta
Doruri vii si patimi multe,
S-a lor glasuri a ta minte
Sta pe toate sa le-asculte,

Ca si flori in poarta vietii
Bat la portile gindirii,
Toate cer intrarea-n lume,
Cer vesmintele vorbirii.

Pentru-a tale proprii patimi,
Pentru propria-ti viata,
Unde ai judecatorii,
Nenduratii ochi de ghiata?

Ah! atuncea ti se pare
Ca pe cap iti cade cerul:
Unde vei gasi cuvintul
Ce exprima adevarul?

Critici voi, cu flori desarte,
Care roade n-ati adus -
E usor a scrie versuri
Cind nimic nu ai de spus.

(1883, decembrie)

_____

.

CU MINE ZILELE-TI ADAOGI...

Cu mine zilele-ti adaogi,
Cu ieri viata ta o scazi
Si ai cu toate astea-n fata
De-a pururi ziua cea de azi.

Cind unul trece, altul vine
In asta lume a-l urma,
Precum cind soarele apune
El si rasare undeva.

Se pare cum ca alte valuri
Cobor mereu pe-acelasi vad,
Se pare cum ca-i alta toamna,
Ci-n veci aceleasi frunze cad.

Naintea noptii noastre imbla
Craiasa dulcii dimineti;
Chiar moartea insasi e-o parere
Si un visternic de vieti.

Din orice clipa trecatoare
Ast adevar il inteleg,
Ca sprijina vecia-ntreaga
Si-nvirte universu-ntreg.

De-aceea zboare anu-acesta
Si se cufunde in trecut,
Tu ai s-acum comoara-ntreaga
Ce-n suflet pururi ai avut.

Cu mine zilele-ti adaogi,
Cu ieri viata ta o scazi,
Avind cu toate astea-n fata
De-a pururе ziua de azi.

Privelistile sclipitoare,
Ce-n repezi siruri se distern,
Repaosa nestramutate
Sub raza gindului etern.

(1883, decembrie)

.

Mihai Eminescu

A Dacian's Prayer

When death did not exist, nor yet eternity,
Before the seed of life had first set living free,
When yesterday was nothing, and time had not begun,
And one included all things, and all was less than one,
When sun and moon and sky, the stars, the spinning earth

Were still part of the things that had not come to birth,
And You quite lonely stood... I ask myself with awe,
Who is this mighty God we bow ourselves before.

Ere yet the Gods existed already He was God
And out of endless water with fire the lightning shed;
He gave the Gods their reson, and joy to earth did bring,
He brought to man forgiveness, and set salvation's spring
Lift up your hearts in worship, a song of praise enfreeing,
He is the death of dying, the primal birth of being.

To him I owe my eyes that I can see the dawn,
To him I owe my heart wherein is pity born;
Whene'er I hear the tempest, I hear him pass along
Midst multitude of voices raised in a holy song;
And yet of his great mercy I beg still one behest:
That I at last be taken to his eternal rest.

Be curses on the fellow who would my praise acclaim,
But blessings upon him who does my soul defame;
Believe no matter whom who slanders my renown,
Give power to the arm that lifts to strike me down;
Let him upon the earth above all others loom
Who steals away the stone that lies upon my tomb.

Hunted by humanity, let me my whole life fly
Until I feel from weeping my very eyes are dry;
Let everyone detest me no matter where I go,
Until from persecution myself I do not know;
Let misery and horror my heart transform to stone,
That I may hate my mother, in whose love I have grown;
Till hating and deceiving for me with love will vie,
And I forget my suffering, and learn at last to die.

Dishonoured let me perish, an outcast among men;
My body less than worthy to block the gutter then,
And may, o God of mercy, a crown of diamonds wear
The one who gives my heart the hungry dogs to tear,
While for the one who in my face does callous fling a clod
In your eternal kingdom reserve a place, o God.

Thus only, gracious Father, can I requitance give
That you from your great bounty vouched me the joy to live;
To gain eternal blessings my head I do not bow,
But rather ask that you in hating compassion show.
Till comes at last the evening, your breath will mine efface,
And into endless nothing I go, and leave no trace.

(1879, Translated by Corneliu M. Popescu)

Mihai Eminescu

De ce nu-mi vii

Vezi, rindunelele se duc,
Se scutur frunzele de nuc,
S-aseaza bruma peste vii -
De ce nu-mi vii, de ce nu-mi vii ?

O, vino iar in al meu brat,
Sa te privesc cu mult nesat,
Sa razim dulce capul meu,
De sinul tau, de sinul tau !

Ti-aduci aminte cum pe-atunci
Cind ne primblam prin vai si lunci,
Te ridicam de subsuori
De-atitea ori, de-atitea ori ?

In lumea asta sunt femei
Cu ochi ce izvorasc scintei ...
Dar, oricit ele sunt de sus,
Ca tine nu-s, ca tine nu-s !

Caci tu inseninezi mereu
Viata sufletului meu,
Mai mindra decit orice stea,
Iubita mea, iubita mea !

Tirzie toamna e acum,
Se scutur frunzele pe drum,
Si lanurile sunt pustii ...
De ce nu-mi vii, de ce nu-mi vii ?

DE CITE ORI, IUBITO...

De cite ori, iubito, de noi mi-aduc aminte,
Oceanul cel de gheata mi-apare inainte:
Pe bolta alburie o stea nu se arata,
Departe doara luna cea galbena - o pata;
Iar peste mii de sloiuri de valuri repezite
O pasare pluteste cu aripi ostenite,
Pe cind a ei pereche nainte tot s-a dus
C-un pilc intreg de pasari, pierzindu-se-n apus.
Arunca pe-a ei urma priviri suferitoare,
Nici rau nu-i pare-acuma, nici bine nu... ea moare,
Visindu-se-ntr-o clipa cu anii inapoi.

. . . . . .

Suntem tot mai departe deolalta amindoi,
Din ce in ce mai sigur ma-ntunec si inghet,
Cind nute pierzi in zarea eternei dimineti.

(1879, 1 septembrie)

.

Mihai Eminescu

De-as avea

De-as avea si eu o floare
Mindra, dulce, rapitoare
Ca si florile din mai,
Fiice dulce a unui plai,
Plai rizind cu iarba verde,
Ce se leagana, se pierde,
Undoind incetisor,
Soptind soapte de amor;

De-as avea o floricica
Gingasa si tinerica,
Ca si floarea crinului,
Alb ca neaua sinului,
Amalgam de-o roz-albie
Si de una purpurie,
Cintind vesel si usor
Soptind soapte de amor;

De-as avea o porumbita
Cu chip alb de copilita,
Copilita blindisoara
Ca o zi de primavara,
Citu-ti tine ziulita
I-as cinta doina, doinita,
I-as cinta-o-ncetisor,
Soptind soapte de amor.

DE-OI ADORMI...

(varianta)

De-oi adormi curind
In noaptea uitarii,
Sa ma duceti tacind
La marginea marii.

Nu voi sicriu bogat,
Faclie si flamuri,
Ci-mi impletiti un pat
Din tinere ramuri.

Sa-mi fie somnul lin
Si codrul aproape,
Luceasc-un ceeer senin
Pe-adincile ape,

Care-n dureri adinci
Se nalta la maluri,
S-ar atirna de stinci
Cu brate de valuri,

Se nalta, dar recad
Si murmura-ntr-una,
Cind pe paduri de brad

Aluneca luna.

Si nime-n urma mea
Nu-mi plinga la crestet,
Doar moartea glas sa dea
Frunzisului vested.

Sa treaca lin prin vint
Atotstiutoarea,
Deasupra-mi teiul sfint
Sa-si scuture floarea.

Cum n-oi mai fi pribeag
De-atunci inainte,
M-or troieni cu drag
Aduceri-aminte,
Ce n-or sti sa privesc
O lume de patemi,
Pe cind liane cresc
Pe singuratate-mi.

(1883, decembrie)

.

DE-OR TRECE ANII...

De-or trece anii cum trecura,
Ea tot mai mult imi va place,
Pentru ca-n toat-a ei faptura
E-un "nu stiu cum" s-un "nu stiu ce".

M-a fermecat cu vreo scinteie
Din clipa-n care ne vazum ?
Desi nu e decit femeie,
E totusi altfel, "nu stiu cum".

De-aceea una-mi este mie
De ar vorbi, de ar tace;
Dac-al ei glas e armonie,
E si-n tacere-i "nu stiu ce".

Astfel robit de-aceeasi jale
Petrec mereu acelasi drum...
In taina farmecelor sale
E-un "nu stiu ce" s-un "nu stiu cum".

(1883, decembrie)

.

DEPARTE SUNT DE TINE...

Departe sunt de tine si singur linga foc,
Petrec in minte viata-mi lipsita de noroc,
Optzeci de ani imi pare in lume c-am trait,
Ca sunt batrin ca iarna, ca tu vei fi murit.
Aducerile-aminte pe suflet cad in picuri,
Redesteptind in fata-mi trecutele nimicuri;
Cu degetele-i vintul loveste in feresti,
Se-toarce-n gindu-mi firul duioaselor povesti,
S-atuncea dinainte-mi prin ceata parca treci,
Cu ochii mari in lacrimi, cu mini subtiri si reci;
Cu bratele-amindoua de gitul meu te-anini
Si parca-ai vrea a-mi spune ceva... apoi suspini...
Eu te string la piept averea-mi de-amor si frumuseti,
In sarutari unim noi sarmanele vieti...
O! glasul amintirii ramiie pururi mut,
Sa uit pe veci norocul ce-o clipa l-am avut,
Sa uit cum dup-o clipa din bratele-mi te-ai smuls...
Voi fi batrin si singur, vei fi murit de mult!

(1878, 1 martie)

.

DESPARTIRE

Sa cer un semn, iubito, spre a nu te mai uita?
Te-as cere doar pe tine, dar nu mai esti a ta;
Nu floarea vestejita din parul tau balai,
Caci singura mea ruga-i uitarii sa ma dai.

La ce simtirea cruda a stinsului noroc
Sa nu se sting-asemeni, ci-n veci sa stea pe loc?
Tot alte unde-i suna aceluiasi piriu:
La ce statornicia parerilor de rau,
Cind prin aceasta lume sa trecem ne e scris
Ca visul unei umbre si umbra unui vis?
La ce de-acu nainte tu grija mea s-o porti?
La ce sa masuri anii ce zboara peste morti?
Tot una-i daca astazi sau mine o sa mor,
Cind voi sa-mi piara urma in mintea tuturor,
Cind voi sa uiti norocul visat de amindoi.
Trezindu-te, iubit-o, cu anii inapoi,
Sa fie neagra umbra in care-oi fi pierit,
Ca si cind niciodata noi nu ne-am fi gasit,
Ca si cind anii mindrii de dor ar fi deserti -
Ca te-am iubit atita putea-vei tu sa ierti?
Cu fata spre parete ma lasa prin straini,
Sa-nghete sub pleoape a ochilor lumini,
Si cind se va intoarce pamintul in pamint,
Au cine o sa stie de unde -s, cine sunt?
Cintari tinguitoare prin zidurile reci
Cersi-vor pentru mine repaosul de veci;
Ci eu as vrea ca unul, venind de mine-aproape,
Sa-mi spuie al tau nume pe-inchisele-mi pleoape,
Apoi - de vor - m-arunce in margine de drum..

Tot imi va fi mai bine ca-n ceasul de acum.
Din zare departata rasar-un stol de corbi,
Sa-ntunece tot cerul pe ochii mei cei orbi,
Rasar-o vijelie din margini de pamint,
Dind pulberea-mi tarinii si inima la vint...

Ci tu ramii in floare ca luna lui April,
Cu ochii mari si umezi, cu zimbet de copil,
Din cit esti de copila sa-ntineresti mereu,
Si nu mai sti de mine, ca nu m-oi sti nici eu.

Mihai Eminescu
1879, 1 oct.

.

DIN NOAPTEA...

Din noaptea vecinicei uitari
In care toate curg,
A vietii noastre desmierdari
Si raze din amurg,

De unde nu mai strabatu
Nimic din ce-au apus -
As vrea odata-n viata tu
Sa te inalti in sus.

Si daca ochii ce-am iubit
N-or fi de raze plini,
Tu ma priveste linistit
Cu stinsele lumini.

Si daca glasul adorat
N-o spune un cuvint,
Tot inteleg ca m-ai chemat
Dincolo de mormint.

(1884, 12/24 februarie)

.
From: ( )

DIN STRAINATATE

Cand tot se-nveseleste, cand toti aci se-ncanta,
Cand toti isi au placerea si zile fara nori,
Un suflet numai plange, in doru-i se avinta
L-a patriei dulci plaiuri, la campii-i razatori.

Si inima aceea, ce geme de durere,
Si sufletul acela, ce canta amortit,
E inima mea trista, ce n-are mangaiere,
E sufletu-mi, ce arde de dor nemarginit.

As vrea sa vad acuma natala mea valcioara
Scaldata in cristalul pa^ra~ului de-argint,
Sa vad ce eu atata iubeam odinioara:
A codruluitenebra, poetic labirint;

Sa mai salut o data colibele din vale,
Dorminde cu un aer de pace, linistiri,
Ce respirau in taina placeri mai naturale,
Visari misterioase, poetice soptiri.

As vrea sa am o casa tacuta, mitutica,
In valea mea natala ce unduia in flori,
Sa tot privesc la munte in sus cum se ridica,
Pierzandu-si a sa frunte in negura si nori.

Sa mai privesc o data campia-nfloritoare,
Ce zilele-mi copile si albe le-a tesut,
Ce auzi odata copila-mi murmurare,
Ce jocurile-mi june, zburdarea mi-a vazut.

Melodica soptire a raului, ce geme,
Concertul, ce-l intoana al pasarilor cor,
Cantarea in cadenta a frunzelor, ce freme,
Nascur-acolo-n mine soptiri de-un gingas dor.

Da! Da! As fi ferice de-as fi inca o data
In patria-mi iubita, in locul meu natal,
Sa pot a binezice cu mintea-nflacarata
Visarile juniei, visari de-un ideal.

Chiar moartea, ce raspa^nde teroare-n omenire,
Prin vibrande ghetoasele-i fiori,
Acolo m-ar adoarme in dulce linistire,
In visuri minunate, m-ar duce catre nori.

Mihail Eminescu,
17 - 29 Iulie 1866.
.

DIN VALURILE VREMII...

Din valurile vremii, iubita mea, rasai
Cu bratele de marmur, cu parul lung, balai -
Si fata stravezie ca fata albei ceri
Slabita e de umbra duioaselor dureri!
Cu zimbetul tau dulce tu mingii ochii mei,
Femeie intre stele si stea intre femei
Si intorcindu-ti fata spre umarul tau sting,
In ochii fericirii ma uit pierdut si pling.
Cum oare din noianul de neguri sa te rump,
Sa te ridic la pieptu-mi, iubite inger scump,
Si fata mea in lacrimi pe fata ta s-o plec,
Cu sarutari aprinse suflarea sa ti-o-nec
Si mina friguroasa s-o incalzesc la sin,
Aproape, mai aproape pe inima-mi s-o tin.

Dar vai, un chip aievea nu esti, astfel de treci
Si umbra ta se pierde in negurile reci,
De ma gasesc iar singur cu bratele in jos
In trista amintire a visului frumos...
Zadarnic dupa umbra ta dulce le intind:
Din valurile vremii nu pot sa te cuprind.

(1883, decembrie)

.

Dintre sute de catarge

Dintre sute de catarge
Care lasa malurile,
Cate le vor sparge,
Vanturile, valurile?

Dintre pasari calatoare
Ce strabat pamanturile,
Cate-o sa le-nece oare
Valurile, vanturile?

De-i goni fie norocul,
Fie idealurile,
Te urmeaza in tot locul
Vanturile, valurile.

Nenteles ramane gandul
Ce-ti strabate canturile,
Zboara vecinic inganandu-l
Valurile, vanturile.

Mihai Eminescu
1880

.

DORINTA

Vino-n codru la izvorul
Care tremura pe prund,
Unde prispa cea de brazde
Crengi plecate o ascund.

Si in bratele-mi intinse
Sa alergi, pe piept sa-mi cazi,
Sa-ti desprind din crestet valul,
Sa-l ridic de pe obraz.

Pe genunchii mei sedea-vei,
Vom fi singuri - singurei,
Iar in par infiorate
Or sa-ti cada flori de tei.

Fruntea alba-n parul galben
Pe-al meu brat incet s-o culci,
Lasind prada gurii mele
Ale tale buze dulci...

Vom visa un vis ferice,
Ingina-ne-vor c-un cint
Singuratece izvoare,
Blinda batere de vint;

Adormind de armonia
Codrului batut de ginduri,
Flori de tei deasupra noastra

Or sa cada rinduri - rinduri.

(1876, 1 septembrie)

.

Mihai Eminescu

Eve On The Hill

Dreary the horn sounds in the eve on the hill,
Sheepflocks return, stars on their way twinkle still,
Watersprings weep murmuring clear, and I see
Under a tree, love, thou art waiting for me.

Holy and pure passes the moon on the sky,
Moist seem the stars born from the vault clear and high,
Longing thine eyes look from afar to divine,
Heaving thy breast, pensive thy head doth recline.

Tired with their toil, peasants come back from the field,
From the old church, labourer's comfort and shield,
Voices of bells thrill the whole sky high above;
Struck is my heart, trembling and burning with love.

Ah! very soon quietness steals over all,
Ah! very soon hasten shall I to thy call,
Under the tree, there I shall sit the whole night,
Telling thee, love, thou art my only delight.

Cheek press'd to cheek, there in sweet ecstasy we,
Falling asleep under the old locust-tree,
Smiling in dream, seem in a heaven to live,
For such a night who his whole life would not give?

(1885, Translated by P. Grimm)

FLOARE ALBASTRA

- Iar te-ai cufundat in stele
Si in nori si-n ceruri nalte ?
De nu m-ai uita incalte
Sufletul vietii mele.

In zadar rauri in soare
Gramadesti-n a ta gandire
Si campiile asire
Si intunecata mare;

Piramidele-nvechite
Urca-n cer varful lor mare
Nu cata in departare

Fericirea ta, iubite !

Astfel zise mititica,
Dulce netezindu-mi parul.
Ah ! ae spuse adevarul;
Eu am ras, n-am zis nimica.

- Hai la codrul cu verdeata,
Und-izvoare plang in vale,
Stanca sta sa se pravale
In prapastia mareata.

Acolo-n ochi de padure,
Langa bolta cea senina
Si sub trestia cea lina
Vom sedea in foi de mure.

Si mi-i spune-atunci povesti
Si minciuni cu-a ta gurita,
Eu pe-un fir de romanita
Voi cerca de ma iubesti.

Si de-a soarelui caldura
Voi fi rosie ca marul,
Mi-oi desface de-aur parul,
Sa-ti astup cu dansul gura.

De mi-i da o sarutare,
Nime-n lume n-a s-o stie,
Caci va fi sub palarie -
S'apoi cine treaba are !

Cand prin crengi s-a fi ivit
Luna-n noaptea cea de vara,
Mi-i tinea de subsuoara,
Te-oi tinea de dupa gat.

Pe cararea-n bolti de frunze,
Apucand spre sat in vale,
Ne-om da sarutari pe cale,
Dulci ca florile ascunse.

Si sosind l-al portii prag,
Vom vorbi-n intunecime;
Grija noastra n-aib-o nime,
Cui ce-i pasa ca-mi esti drag ?

Inc-o gura - si dispare...
Ca un stalp eu stau in luna !
Ce frumoasa, ce nebuna
E albastra-mi, dulce floare !

.....

Si te-ai dus, dulce minune,
S-a murit iubirea noastra -
Floare-albastra ! floare-albastra !...
Totusi este trist in lume !

Mihai Eminescu

1878, 1 Aprilie.

.

FOAIA VESTEDA

(dupa N. Lenau)

Vintu-o foaie vestejita
Mi-au adus miscind fereastra -
Este moartea ce-mi trimite
Fara plic scrisoarea-aceasta.

Voi pastra-o, voi intinde-o,
Intre foile acele,
Ce le am din alte timpuri
De la mina dragei mele.

Cum copacu-si uita foaia
Ce pe vint mi-a fost trimisa,
Astfel ea uita-au poate
Aste foi de dinsa scrise.

Vorbele iubirii moarte
Vinovate-mi stau in fata,
Dovedite de minciuna
Cer sa sting a lor viata.

Dulcea lor zadarnicie
Nu ma-ndur s-o pun pe foc,
Desi-mi stau atit de triste
Ca nu pot muri pe loc.

Voi pastra intreg amarul
Si norocul astor foi,
In durerea vechii pierderi
Recitindu-ma-napoi;

Numai vestea blind-a mortii,
Foaia trista le-am adaos:
Moartea vindec-orice rana,
Dind la patime repaos.

(1879, 1 octombrie)

.

Freamat de codru

Tresarind scanteie lacul
Si se leagana sub soare;
Eu, privindu-l din padure,
Las aleanul sa ma fure
Si ascult de la racoare!
Pitpalacul.

Din izvoare si din garle
Apa suna somnoroasa;
Unde soarele patrunde
Printre ramuri a ei unde,

Ea in valuri sperioase!
Se azvarle.

Cucul canta, mierle, presuri
-Cine stie sa le-asculte?
Ale pasarilor neamuri
Ciripesc pitite-n ramuri
Si vorbesc cu-atat de multe '
Intelesuri.

Cucu-ntreaba:-Unde-i sora
Viselor noastre de vara?
Mladioasa si iubita,
Cu privirea ostenita,
Ca o zana sa rasara
Tuturora.

Teiul vechi un un ram intins-a
Ea sa poata sa-l indoaie,
Ramul tanar vant sa-si deie
Si de brate-n sus s-o ieie,
Iara florile sa ploaie"
Peste dansa.

Se intreaba trist izvorul:
-Unde mi-i craiasa oare?
Parul moale despletindu-si,
Sa m-atinga visatoare
Cu piciorul?

Am raspuns: - Padure draga,
Ea nu vine, nu mai vine!
Singuri, voi, stejari ramaneti
De visati la ochii vineti,
Ce lucira pentru mine
Viata intreaga.

Ce frumos era in cranguri,
Cand cu ea m-am prins tovaras!
O poveste incantata
Care azi e-ntunecata...
De-unde esti, revino iarasi,
Sa fim singuri!

Mihai Eminescu
1879, 1 Octombrie

.
Newsgroups: soc.culture.romanian
Subject: Re: IPOTEZA
From: ai148@FreeNet.Carleton.CA (Mircea Gonciar)

GLOSSA

Vreme trece, vreme vine,
Toate-s vechi si noua toate;
Ce e rau si ce e bine
Tu te-ntreaba si socoate;
Nu spera si nu ai teama,
Ce e val ca valul trece;

De te-ndeamna, de te cheama,
Tu ramii la toate rece.

Multe trec pe dinainte,
In auz ne suna multe,
Cine tine toate minte
Si ar sta sa le asculte? ...
Tu aseaza-te deoparte,
Regasindu-te pe tine,
Cind cu zgomote desarte
Vreme trece, vreme vine.

Nici incline a ei limba
Recea cumpan-a gindirii
Inspre clipa ce se schimba
Pentru masca fericirii,
Ce din moartea ei se naste
Si o clipa tine poate;
Pentru cine o cunoaste
Toate-s vechi si noua toate.

Privitor ca la un teatru
Tu in lume sa te-nchipui:
Joace unul si pe patru,
Totusi tu ghici-vei chipu-i,
Si de plinge, de se cearta,
Tu in colt petreci in tine
Si-ntelegi din a lor arta
Ce e rau si ce e bine.

Viitorul si trecutul
Sunt a filei doua fete,
Vede-n capat inceputul
Cine stie sa le-nvete;
Tot ce-a fost ori o sa fie
In prezent le-avem pe toate,
Dar de-a lor zadarnicie
Te intreaba si socoate.

Caci acelorasi mijloace
Se supun cite exista,
Si de mii de ani incoace
Lumea-i vesela si trista;
Alte mastii, aceeasi piesa,
Alte guri, aceeasi gama,
Amagit atit de-adese
Nu spera si nu ai teama.

Nu spera cind vezi miseii
La izbinda facind punte,
Te-or intrece nataraii,
De ai fi cu stea in frunte;
Teama n-ai cata-vor iarasi
Intre dinsii sa se plece,
Nu te prinde lor tovaras:
Ce e val, ca valul trece.

Cu un cintec de sirena,
Lumea-ntinde lucii mreje;
Ca sa schimbe actorii-n scena,

Te momeste in virteje;
Tu pe-alaturi te strecoara,
Nu baga nici chiar de seama,
Din cararea ta afara
De te-ndeamna, de te cheama.

De te-ating, sa feri in laturi,
De hulesc, sa taci din gura;
Ce mai vrei cu-a tale sfaturi,
Daca stii a lor masura;
Zica toti ce vor sa zica,
Treaca-n lume cine-o trece;
Ca sa nu-ndragesti nimica,
Tu ramii la toate rece.

Tu ramii la toate rece,
De te-ndeamna, de te cheama
Ce e val, ca valul trece,
Nu spera si nu ai teama;
Te intreaba si socoate
Ce e rau si ce e bine;
Toate-s vechi si noua toate:
Vreme trece, vreme vine.

Eminescu

.
From: ( )

IAR CAND VOI FI PAMANT
(varianta)

Iar cand voi fi pamant,
In linistea serii,
Sapati-mi un mormant
La marginea marii.

Nu voi sicriu bogat,
Podoabe si flamuri,
Ci-mi puneti in pat
Din vestede ramuri.

Sa-mi fie somnul lin
Si codrul aproape,
Sa am un cer senin
Pe-adincile ape.

S-aud cum blande cad
Izvoarele-ntr-una,
Pe varfuri lungi de brad
Alunece luna.

S-aud pe valuri vant,
Din munte talanga,
Deasupra-mi teiul sfant
Sa-si scuture creanga.

Si cum n-oi suferi
De-atuncea-nainte,

Cu flori m-or troieni
Aduceri aminte.

Si cum va inceta
Al inimii zbucium,
Ce dulce-mi va suna
Cintarea de bucium!

Vor arde-n preajma mea
Luminile-n dealuri,
Izbind s-or framanta
Eternele valuri.

Si nime-n urma mea
Nu-mi planga la crestet,
Ci codrul vant sa dea
Frunzisului vested.

Luceferii de foc
Privi-vor din cetini
Mormant far' de noroc
Si fara prieteni.

Mihai Eminescu - Eminovici
Decembrie 1883.

.

INGER DE PAZA

Cind sufletu-mi noaptea veghea in estaze,
Vedeam ca in vis pe-al meu inger de paza,
Incins cu o haina de umbre si raze,
C-asupra-mi c-un zimbet aripele-a-ntins;
Dar cum te vazui intr-o palida haina,
Copila cuprinsa de dor si de taina,
Fugi acel inger de ochiu-ti invins.

Esti demon, copila, ca numai c-o zare
Din genele-ti lunge, din ochiul tau mare
Facusi pe-al meu inger cu spaima sa zboare,
El, veghea mea sfinta, amicul fidel ?
Ori poate !... O,-nchide lungi genele tale,
Sa pot recunoaste trasaturile-ti pale,
Caci tu - tu esti el.

(1871, 15 iunie)

.

IUBIND IN TAINA...

Iubind in taina am pastrat tacere,

Gindind ca astfel o sa-ti placa tie,
Caci in priviri citeam o vecinicie
De-ucigatoare visuri de placere.

Dar nu mai pot. A dorului tarie
Cuvinte da duioaselor mistere;
Vreau sa ma-nec de dulcea-nvapaiere
A celui suflet ce pe al meu stie.
Nu vezi ca gura-mi arsa e de sete
Si-n ochii mei se vede-n friguri chinu-mi,
Copila mea cu lungi si blonde plete?

Cu o suflare racoresti suspinu-mi,
C-unzimbet faci gindirea sa se-mbete.
Fa un sfirsit durerii... vin' la sinu-mi.

(1883, decembrie)

.

Mihai Eminescu

Kamadeva

Cu durerile iubirii
Voind sufletu-mi sa-l vindec,
L-am chemat in somn pe Kama -
Kamadeva, zeul indic.

El veni, copilul mindru,
Calarind pe-un papagal,
Avind zimbetul fatarnic
Pe-a lui buze de coral.

Aripi are, iar in tolba-i
El pastreaza, ca sageti,
Numai flori inveninate
De la Gangele maret.

Puse-o floare-atunci-n arcu-i,
Ma lovi cu ea in piept,
Si de-atunci in orice noapte
Pling pe patul meu destept ...

Cu sageata-i otravita
A sosit ca sa ma certe
fiul cerului albastru
S-al iluziei deserte.

LA MIJLOC DE CODRU...

La mijloc de codru des
Toate pasarile ies,

Din huceag de alunis,
La voiosul luminis,
Luminis de linga balta,
Care-n trestia inalta
Leganindu-se din unde,
In adincu-i se patrunde
Si de luna si de soare
Si de pasari calatoare,
Si de luna si de stele
Si de zbor de rindunele
Si de chipul dragei mele.

(1883, decembrie)

.

LA MORMINTUL LUI ARON PUMNUL

Imbraca-te in doliu, frumoasa Bucovina,
Cu cipru verde-ncinge antica fruntea ta;
C-acuma din pleiada-ti auroasa si senina
Se stinse un luceafar, se stinse o lumina,
Se stinse-o dalba stea!

Metalica, vibrinda a clopotelor jale
Vuieste in cadenta si suna intristat;
Caci, ah! geniul mare al desteptarii tale
Pasi, se duse-acuma pe-a nemuririi cale
Si-n urma-i ne-a lasat!

Te-ai dus, te-ai dus din lume, o! geniu nalt si mare,
Colo unde te-asteapta toti ingerii in cor,
Ce-ntoana tainic, dulce a sferelor cintare
Si-ti impletesc ghirlande, cununi mirositoare,
Cununi de albe flori!

Te plinge Bucovina, te plinge-n voce tare,
Te plinge-n tinguire si locul tau natal;
Caci umbra ta mareata in falnica-i zburare
O urma-ncet cu ochiul in trista lacrimare
Ce-i simt national!

Urmeze inca-n cale-ti si lacrima duioasa,
Ce junii toti o varsa pe trist mormintul tau,
Urmeze-ti ca pri zboru-ti in cinturi tinguioase,
In cinturi rasuninde, suspine-armonioase,
Colo, in Eliseu!

.

LA STEAUA

La steaua care-a rasarit
E-o cale atat de lunga
Ca mii de ani i-au trebuit
Luminii sa ne-ajunga.

Poate de mult s-a stins in drum
In departari albastre,
Iar raza ei abia acum
Luci vederii noastre.

Icoana stelei ce-a murit
Incet pe cer se suie;
Era pe cand nu s-a zarit,
Azi o vedem, si nu e.

Tot astfel cand al nostru dor
Pieri in noapte-adanca,
Lumina stinsului amor
Ne urmareste inca.

(1886, 1 decembrie)

(Primita din Franta)

.

LACUL

Lacul codrilor albastru
Nuferi galbeni il incarca;
Tresarind in cercuri albe
El cutremura o barca.

Si eu trec de-a lung de maluri,
Parc-ascult si parc-astept
Ea din trestii sa rasara
Si sa-mi cada lin pe piept;

Sa sarim in luntrea mica
Inginati de glas de ape,
Si sa scap din mina cirma,
Si lopetile sa-mi scape;

Sa plutim cuprinsi de farmec
Sub lumina blindei lune -
Vintu-n trestii lin fosneasca,
Unduioasa apa sune !

Dar nu vine ... Singuratic
In zadar suspin si sufar
Linga lacul cel albastru
Incarcat cu flori de nufar.

(1876, 1 septembrie)

.

Mihai Eminescu

The Lake

Water lilies load all over
The blue lake amid the woods,
That imparts, while in white circles
Startling, to a boat its moods.

And along the strands I'm passing
Listening, waiting, in unrest,
That she from the reeds may issue
And fall, gently, on my breast;

That we may jump in the little
Boat, while water's voices whelm
All our feelings; that enchanted
I may drop my oars and helm;

That all charmed we may be floating
While moon's kindly light surrounds
Us, winds cause the reeds to rustle
And the waving water sounds.

But she does not come; abandoned,
Vainly I endure and sigh
Lonely, as the water lilies
On the blue lake ever lie.

(1876, Translated by Dimitrie Cuclin)

LASA-TI LUMEA...

Lasa-ti lumea ta uitata,
Mi te da cu totul mie,
De ti-ai da viata toata,
Nime-n lume nu ne stie.

Vin' cu mine, rataceste
Pe carari cu cotituri,

Unde noaptea nu trezeste
Glasul vechilor paduri.

Printre crengi scanteie stele,
Farmec dand cararii stramte,
Si afara doar de ele
Nime-n lume nu se simte.

Parul tau ti se desprinde
Si frumos ti se mai sade,
Nu zi ba de te-oi cuprinde,
Nime-n lume nu ne vede.

Tanguiosul bucium suna,
L-asculta cu-atata drag,
Pe cand iese dulcea luna
Dintr-o rariste de fag.

Ii raspunde codrul verde
Fermecat si dureros,
Iara sufletu-mi se pierde
Dupa chipul tau frumos.

Te desfaci c-o dulce sila,
Mai nu vrei si mai te lasi,
Ochii tai sunt plini de mila,
Chip de inger dragalas.

Iata lacul. Luna plina,
Poleindu-l, il strabate ;
El, aprins de-a ei lumina,
Simte-a lui singuratate.

Tremurand cu unde-n spume,
Intre trestie le farma
Si visand o-ntreaga lume
Tot nu poate sa adoarma.

De-al tau chip el se patrunde,
Ca oglinda il alege -
Ce privesti zambind in unde ?
Esti frumoasa, se-ntelege.

Inaltimile albastre
Pleaca zarea lor pe dealuri,
Aratand privirii noastre
Stele-n ceruri, stele-n valuri.

E-un miros de tei in cranguri,
Dulce-i umbra de rachiti
Si suntem atat de singuri
Si atat de fericiti !

Numai luna printre ceata
Varsa apele vapaie,
Si te afla stransa-n brate,
Dulce dragoste balaie.

Mihai Eminescu
1883, Decembrie.

.

MAI AM UN SINGUR DOR...

Mai am un singur dor :
In linistea serii
Sa ma lasati sa mor
La marginea marii;
Sa-mi fie somnul lin
Si codrul aproape,
Pe-ntinsele ape
Sa am un cer senin.
Nu-mi trebuie flamuri,
Nu voi sicriu bogat,
Ci-mi impletiti un pat
Din tinere ramuri.

Si nime-n urma mea
Nu-mi plinga la crestet,
Doar toamna glas sa dea
Frunzisului vested.
Pe cind cu zgomot cad
Izvoarele-ntr-una.
Alunece luna
Prin virfuri lungi de brad.
Patrunza talanga
Al serii rece vint,
Deasupra-mi teiul sfint
Sa-si scuture creanga.

M-or troieni cu drag
Aduceri aminte.
Luceferi, ce rasar
Din umbra de cetini,
Fiindu-mi prieteni,
O sa-mi zimbeasca iar.
Va geme de patemi
Al marii aspru cint...
Ci eu voi fi pamint
In singuratate-mi.

(1883, decembrie)

.

MELANCOLIE
(fragment)

Parea ca printre nouri s-a fost deschis o poarta,
Prin care trece alba regina noptii moarta.

O, dormi, o, dormi in pace printre faclii o mie
Si in mormant albastru, si-n panze argintie,
In mausoleu-ti mandru, al cerurilor arc,
Tu adorat si dulce al noptilor monarc!
Bogata in intinderi sta lumea in promoroaca,
Ce sate si campie c-un luciu val imbraca;
Vazduhul scanteiaza si ca unse cu var
Lucesc zidiri, ruine pe campul solitar.
Si tintirimul singur cu strambe cruci vegheaza,
O cucuvaie sura pe una se aseaza,
Clopotnita trosneste, in stalpi izbeste toaca,
Si straveziul demon prin aer cand sa treaca,
Atinge-ncet arama cu zimtii-aripei sale
De-auzi din ea un vaier, un aiurit de jale.
Biserica-n ruina

Mihai Eminescu
1876, 1 Septembrie
.

Mihai Eminescu

Mortua est!

Faclie de veghe pe umezi morminte,
Un sunet de clopot in orele sfinte,
Un vis ce isi moaie aripa-n amar,
Astfel ai trecut de al lumii hotar.

Trecut-ai cand ceru-i campie senina,
Cu rauri de lapte si flori de lumina,
Cand norii cei negri par sombre palate,
De luna regina pe rand vizitate.

Te vad ca o umbra de-argint stralucita,
Cu-aripi ridicate la ceruri pornita,
Suind, palid suflet, a norilor schele,
Prin ploaie de raze, ninsoare de stele.

O raza te nalta, un cantec te duce,
Cu bratele albe pe piept puse cruce,
Cand torsul s-aude l-al vrajilor caier
Argint e pe ape si aur in aer.

Vad sufletu-ti candid prin spatiu cum trece;
Privesc apoi lutul ramas... alb si rece,
Cu haina lui lunga culcat in sicriu,
Privesc la surasu-ti ramas inca viu -

Si-ntreb al meu suflet ranit de-ndoiala,
De ce-ai murit, inger cu fata cea pala?
Au nu ai fost juna, n-ai fost tu frumoasa?
Te-ai dus spre a stinge o stea radioasa?

Dar poate acolo sa fie castele

Cu arcuri de aur zidite din stele,
Cu rauri de foc si cu poduri de-argint,
Cu tarmuri de smirna, cu flori care cant;

Sa treci tu prin ele, o sfanta regina,
Cu par lung de raze, cu ochi de lumina,
In haina albastra stropita cu aur,
Pe fruntea ta pala cununa de laur.

O, moartea e-un chaos, o mare de stele,
Cand viata-i o balta de vise rebele;
O, moartea-i un secol cu sori inflorit,
Cand viata-i un basmu pustiu si urit. -

Dar poate... o! capu-mi pustiu cu furtune,
Gandirile-mi rele sugrum cele bune...
Cand sorii se sting si cand stelele pica,
Imi vine a crede ca toate-s nimica.

Se poate ca bolta de sus sa se sparga,
Sa cada nimicul cu noaptea lui larga,
Sa vad cerul negru ca lumile-si cerne
Ca prazi trecatoare a mortii eterne...

S-atunci de-a fi astfel... atunci in vecie
Suflarea ta calda ea n-o sa invie,
Atunci graiu-ti dulce in veci este mut...
Atunci acest inger n-a fost decat lut.

Si totusi, tarana frumoasa si moarta,
De racla ta razim eu harfa mea sparta
Si moartea ta n'o plang, ci mai fericesc
O raza fugita din chaos lumesc.

S-apoi... cine stie de este mai bine
A fi sau a nu fi..., dar stie oricine
Ca ceea ce nu e, nu simte dureri,
Si multe dureri-s, putine placeri.

A fi? Nebunie si trista si goala;
Urechea te minte si ochiul te-nseala;
Ce-un secol ne zice ceilalti o deszic.
Decat un vis sarbad, mai bine nimic.

Vad vise-ntrupate gonind dupa vise,
Pan' dau in morminte ce-asteapta deschise,
Si nu stiu gandirea-mi in ce sa o stang:
Sa rad ca nebunii? Sa-i blestem? Sa-i plang?

La ce?... Oare totul nu e nebunie?
Au moartea ta, inger, de ce fu sa fie?
Au e sens in lume? Tu chip zambitor,
Trait-ai anume ca astfel sa mori?
De e sens intr-astea, e-ntors si ateu,
Pe palida-ti frunte nu-i scris Dumnezeu.

NOAPTEA

Noaptea potolit si vinat arde focul in camin;

Dintr-un colt pe-o stofa rosa eu in fata lui privesc,
Pin'ce mintea imi adoarme, pin'ce genele-mi clipesc;
Luminarea-i stinsa-n casa... somnu-i cald, molatic, lin.

Atunci tu prin intuneric te apropii surizinda,
Alba ca zapada iernei, dulce ca o zi de vara;
Pe genunchi imi asezi, iubito, bratele-ti imi inconjoara
Gitul... iar tu cu iubire privesti fata mea palinda.

Cu ale tale brate albe, moi, rotunde, parfumate,
Tu grumazul mi-l inlantui, pe-al meu piept capul ti-l culci;
S-apoi ca din vis trezita, cu minute albe, dulci,
De pe fruntea mea cea trista tu dai vitele-ntr-o parte

Netezesti incet si lenes fruntea mea cea linistita
Si gindind ca dorm, sireato, apesi gura ta de foc
Pe-ai mei ochi inchisi ca somnul si pe frunte-mi in mijloc
Si surizi, cum ride visul intr-o inima-ndragita.

O! dezmiarda, pin'ce fruntea-mi este neteda si lina,
O! dezmiarda, pin-esti juna ca lumina cea din soare,
Pin-esti clara ca o roua, pin-esti dulce ca o floare,
Pin'nu-i fata mea zbircita, pin'nu-i inima batrina.

(1871, 15 iunie)

.

NU MA-NTELEGI...

In ochii mei acuma nimic nu are pret
Ca taina ce ascunde a tale frumuseti.
Caci pentru care alta minune decit tine
Mi-as risipi o viata de cugetari senine
Pe basme si nimicuri, cuvinte cumpenind,
In vorbe peritoare ca-n lant sa te cuprind,
Si in senin de stele durerile sa-mi ferec
Pin'nu s-o stinge umbra iar dulce-n intunerec?

Si azi cind a mea minte, a farmecului roaba,
Din orisice durere iti face o podoaba,
Si cind rasai nainte-mi ca marmura de clara
Iar ochii tai cei mindri scinteie in afara,
Incit de-ale lor raze nu pot patrunde inca
Ce-adinc trecut de ginduri e-n noaptea lor adinca;
Azi - cind a mea iubire e-atita de curata,
Ca aura de care tu esti impresurata,
Ca steaua ursitoare ce-o au dupa olalta
Lumina de-ntunerec si marmura de dalta,
Cind sufletu-mi atirna plutind in ochii mei
De un cutremur tainic al tinerei femei
Si vietile-amindoror s-amesteca-n intreg,
Cind inteles de tine, eu insumi ma-nteleg.

Sa treaca inflorirea de-un vint al recii ierne,
Sa-nceti a fi icoana iubirii cei eterne,
Cu marmura cea alba sa nu te mai asemeni,
Sa fi ca toata lumea - frmoasa intre oameni,
Sa-ncete-acea simtire ce te-au facut o zee,

Sa fii - incintatoare - dar numai o femeie,
S-acum sa-mi zici: - "Privirea ce-atit ai adorat-o,
E inca tot senina, fermecatoare... Iat-o!?"

E inca tot!...Avea-vei in ochii-mi acel pret
Ce azi ti-l da sfiala pierdutei mele vieti?
Voi fi supus duioasei, nemaisimtitei munci,
C-o oaste de imagini sa te iubesc s-atunci ?

Au nu stii tu ce suntem? Copii nimicniciei,
Nefericiri zvirlite in bratele veciei,
Ca repedea rotire a undelor albastre
Gindirea noastra spuma zadarniciei noastre,
Iar visuri si iluzii, pe marginea uitarii,
Trec si se pierd in zare ca paserile marii.
Si ce ramine-n urma in noi decit obscura
Si oarba suferinta ce bintuie natura ?

Si azi cind am puterea ce-o are numai Domnul,
Din chaosul uitarii s-alung pe-o clipa somnul,
Pe schelea lumii noastre urite si-ntr-un chip,
Cu vorbe-mpestritate, zidite din nisip,
Eu sa zaresc o alta - un rai, o primavara,
Si-n codri plini de umbra lucire de isvoare, -
Azi cind esti prea mult inger si prea putin femeie,
Frumoasa cum nici Venus nu a putut sa steie,
In loc de-a fi un soare a astei lumi intregi,
Tu imi ucizi gindirea ca nu ma intelegi.

Mihai Eminescu
1882

.

NU VOI MORMINT BOGAT

(varianta)

Nu voi mormint bogat,
Cintare si flamuri,
Ci-mi impletiti un pat
Din tinere ramuri.
Si nime-n urma mea
Nu-mi plinga la crestet,
Frunzisului vested
Doar vintul glas sa-i dea.
In linistea sarii
Sa ma-ngropati, pe cind
Trec stoluri greu zburind
La marginea marii.

Sa-mi fie somnul lin
Si codrul aproape,
Luceasca cer senin
Eternelor ape,
Care din vai adinci
Se nalta la maluri,
Cu brate de valuri
S-ar atirna de stinci -
Si murmura-ntr-una

Cind spumegind recad,
Iar pe paduri de brad
Alunece luna.

Reverse dulci scintei
Atotstiutoarea,
Deasupra-mi crengi de tei
Sa-si scuture floarea.
Nemaifiind pribeag
De-atunci inainte,
Aduceri-aminte
M-or coperi cu drag
Si stinsele patemi
Le-or troieni cazind,
Uitarea intinzind
Pe singuratate-mi.

(1883, decembrie)

.

O, MAMA...

O, mama, dulce mama, din negura de vremi
Pe freamatul de frunze la tine tu ma chemi;
Deasupra criptei negre a sfintului mormint
Se scutura salcimii de toamna si de vint,
Se bat incet din ramuri, ingina glasul tau...
Mereu se vor tot bate, tu vei dormi mereu.

Cind voi muri, iubito, la crestet sa nu-mi plingi;
Din teiul sfint si dulce o ramura sa fringi,
La capul meu cu grija tu ramura s-o-ngropi,
Asupra ei sa cada a ochilor tai stropi;
Simti-o-voi odata umbrind mormintul meu...
Mereu va creste umbra-i, eu voi dormi mereu.

Iar daca impreuna va fi ca sa murim,
Sa nu ne duca-n triste zidiri de tintirim,
Mormintul sa ni-l sape la margine de riu,
Ne puna-n incaperea aceluiasi sicriu;
De-a pururea aproape vei fi de sinul meu...
Mereu va plinge apa, noi vom dormi mereu.

(1880, 1 aprilie)

.

O, RAMII

"O, ramii, ramii la mine,
Te iubesc atit de mult!
Ale tale doruri toate
Numai eu stiu sa le-ascult;

In al umbrei intuneric
Te asaman unui print,
Ce se uit-adinc in ape
Cu ochi negri si cuminti;

Si prin vuietul de valuri,
Prin miscarea naltei ierbi,
Eu te fac s-auzi in taina
Mersul cirdului de cerbi;

Eu te vad rapit de farmec
Cum ingini cu glas domol,
In a apei stralucire
Intinzind piciorul gol

Si privind in luna plina
La vapaia de pe lacuri,
Anii tai se par ca clipe,
Clipe dulci se par ca veacuri."

Astfel zise lin padurea,
Bolti asupra-mi clatinind;
Suieram l-a ei chemare
S-am iesit in cimp rizind.

Astazi chiar de m-as intoarce
A-ntelege n-o mai pot...
Unde esti, copilarie,
Cu padurea ta cu tot?

(1879, 1 februarie)

.

ODA

(in metru antic)

Nu credeam sa-nvat a muri vrodata;
Pururi tinar, infasurat in manta-mi,
Ochii mei naltam visatori la steaua
Singuratatii.

Cind deodata tu rasarisi in cale-mi,
Suferinta tu, dureros de dulce...
Pin-in fund baui voluptatea mortii
Neinduratoare.

Jalnic ard de viu chinuit ca Nessus,
Ori ca Hercul inveninat de haina-i;
Focul meu a-l stinge nu pot cu toate
Apele marii.

De-al meu propriu vis, mistuit ma vaiet,
Pe-al meu propriu rug, ma topesc in flacari...
Pot sa mai reviu luminos din el ca
Pasarea Phoenix?

Piara-mi ochii tulburatori din cale,
Vino iar in sin, nepasare trista;
Ca sa pot muri linistit, pe mine
Mie reda-ma!

(1883, decembrie)

.

Mihai Eminescu

Ode (in ancient meter)

Hardly had I thought I should learn to perish;
Ever young, enwrapped in my robe I wandered,
Raising dreamy eyes to the star styled often
Solitude's symbol.

All at once, however, you crossed my pathway -
Suffering - you, painfully sweet, yet torture...
To the lees I drank the delight of dying -
Pitiless torment.

Sadly racked, I'm burning alive like Nessus,
Or like Hercules by his garment poisoned;
Nor can I extinguish my flames with every
Billow of oceans.

By my own illusion consumed I'm wailing
On my own grim pyre in flames I'm melting...
Can I hope to rise again like the Phoenix
Bird from the ashes?

May all tempting eyes vanish from my pathway
Come back to my breast, you indifferent sorrow!
So that I may quietly die, restore me
To my own being!

(1883, Translated by Andrei Bantas)

ORICATE STELE

Oricite stele ard in inaltime,
Oricite unde-arunca-n fata-i marea,
Cu-a lor lumina si cu scinteierea
Ce-o fi -nsemnind, ce vor - nu stie nime.

Deci cum voiest tu poti urma cararea.
Fi bun si mare, ori patat de crime,
Acelasi praf aceeasi adincime,
Iar mostenirea ta si-a tot: uitarea.

Parca ma vad murind... in umbra portii
Asteapta cei ce vor sa ma ingroape...
Aud cintari si vad lumini de tortii.

O, umbra dulce, vino mai aproape -
Sa simt plutind deasupra-mi geniul mortii
Cu aripi negre, umede pleoape.

Mihai Eminescu
1878

.

PAJUL CUPIDON

Pajul Cupidon, vicleanul,
Mult e rau si alintat,
Cu copii se hirjoneste,
Iar la dame doarme-n pat.

De lumina ca tilharii
Se fereste binisor,
Pe feresti se suie noaptea
Dibuind incetisor;

Cordelute si nimicuri,
Iata toate-a lui averi...
Darnic cind nu vrei nici una
Si zgircit daca le ceri.

In volumul ros de molii
Cauti noaptea adevar
Si-ntilnesti lipita-n file
Vita-i galbena de par.

El da ginduri ne-ntelese
Virstei crude si necoapte,
Cu icoane luminoase
O ingina-nintreaga noapte.

Cind de-o sete sufleteasca
E cuprinsa fata mica -
A dormit cu ea alaturi
Ca doi pui de turturica.

E sfios ca si copiii,
Dar zimbirea-i e vicleana;
Dara galesi ii sunt ochii
Ca si ochii e vadana.

Git si umere frumoase,
Sinuri albe si rotunde
El le tine-mbratisate
Si cu miinile le-ascunde.

De te rogi frumos de dinsul
Indestul e de hain
Valul alb de peste toate
Sa-l inlature putin.

Mihai Eminescu
(1879, 1 februarie)

.

PE ACEEASI ULICIOARA...

Pe aceeasi ulicioara

Bate luna in feresti,
Numai tu de dupa gratii
Vecnic nu te mai ivesti !

Si aceeasi pomi in floare
Crengi inting peste zaplaz,
Numai zilele trecute
Nu le fac sa fie azi.

Altul este al tau suflet,
Altii ochii tai acum,
Numai eu, raman acelasi,
Bat mereu acelasi drum.

Ah, subtire si gingasa
Tu paseai incet, incet,
Dulce imi veneai in umbra
Tainuitului boschet

Si lasandu-te la pieptu-mi,
Nu stiam ce-i pe pamant,
Ne spuneam atat de multe
Far-a zice un cuvant.

Sarutari erau raspunsul
La-ntrebari indeosebi,
Si de alte cele-n lume
N-aveai vreme sa intrebi.

Si in farmecul vietii-mi
Nu stiam ca-i tot aceea
De te razimi de o umbra
Sau de crezi ce-a zis femeia.

Vantul tremura-n perdele
Astazi ca si alte dati,
Numai tu de dupa ele
Vecnic nu te mai arati !

Mihai Eminescu
1879, 1 Februarie.

.

Pe langa plopii fara sot

Pe langa plopii fara sot
Adesea am trecut;
Ma cunosteau vecinii toti-
Tu nu mai cunoscut.

La geamul tau ce stralucea
Privii ata de des;
O lume toata-ntelegea-
Tu nu mai inteles.

De cate ori am asteptat
O soapta de raspuns!
O zi din viata sa-mi fi dat,
O zi mi-era de-ajuns;

O ora sa fi fost amici,
Sa ne iubim cu dor,
S-ascult de glasul gurii mici
O ora si sa mor.

Dandu-mi din ochiul tau senin
O raza dinadins,
In calea timpilor ce vin
O stea s-ar fi aprins;

Ai fi trait in veci de veci
Si randuri de vieti,
Cu ale tale brate reci
Inmarmureai maret,

Un chip de-a pururi adorat
Cum nu mai au perechi
Acele zane ce strabat
Din timpurile vechi.

Caci te iubeam cu ochi pagani
Si plini de suferinti,
Ce mi-i lasara din batrani
Parintii din parinti.

Azi nici macar imi pare rau
Ca trec cu mult mai rar,
Ca cu tristeta capul tau
Se-ntoarce in zadar,

Caci azi le semeni tuturor
La umbra si la port,
Si te privesc nepasator
C-un rece ochi de mort.

Tu trebuia sa te cuprinzi
De acel farmec sfant,
Si noaptea candela s-aprinzi
Iubirii pe pamant.

Mihai Eminescu
1883, 28 August / 9 Septembrie
.

PESTE VIRFURI

Peste virfuri trece luna,
Codru-si bate frunza lin,
Dintre ramuri de arin
Melancolic cornul suna.

Mai departe, mai departe,
Mai incet, tot mai incet,
Sufletu-mi nemingiiet
Indulcind cu dor de moarte.

De ce taci, cind fermecata
Inima-mi spre tine-ntorn ?
Mai suna-vei dulce corn,
Pentru mine vreodata ?

(1883, decembrie)

.

POVESTEA CODRULUI

Imparat slavit e codrul,
Neamuri mii ii cresc sub poale,
Toate inflorind din mila
Codrului, Mariei-Sale.

Luna, Soare si Luceferi
Ei le poarta-n a lui herb,
Imprejuru-i are dame
Si curteni din neamul Cerb.

Crainic, iepurii cei repezi
Purtatori ii sunt de vesti,
Filomele-i tin orchestrul
Si izvoare spun povesti.

Peste flori, ce cresc in umbra,
Langa ape pe poteci,
Vezi bejanii de albine,
Armii grele de furnici...

Hai si noi la craiul, draga,
Si sa fim din nou copii,
Ca norocul si iubirea
Sa ne para jucarii.

Mi-a parea cum ca natura
Toata mintea ei si-a pus,
Decat orisice papusa
Sa te faca mai presus ;

Amandoi vom merge-n lume
Rataciti si singurei,
Ne-om culca langa izvorul
Ce rasare de sub tei;

Adormi-vom, troieni-va
Teiul floarea-i peste noi,
Si prin somn auzi-vom bucium
De la stanele de oi.

Mai aproape, mai aproape
Noi ne-om strange piept la piept...
O, auzi cum cheam-acuma
Craiul sfatu-i intelept !

Peste albele izvoare
Luna bate printre ramuri,

Imprejuru-ne s-aduna
Ale Curtii mandre neamuri:

Caii marii, albi ca spuma,
Bouri nalti cu steme-n frunte,
Cerbi cu coarne ramuroase,
Ciute sprintene de munte -

Si pe teiul nostru-ntreaba :
Cine suntem, stau la sfaturi,
Iara gazda noastra zice,
Dandu-si ramurile-n laturi :

- O, privit-i cum viseaza
Visul codrului de fagi !
Amandoi ca-ntr-o poveste
Ei isi sunt asa de dragi !

Mihai Eminescu
1878, 1 Martie.

.

REVEDERE

- Codrule, codrutule,
Ce mai faci, dragutule,
Ca de cind nu ne-am vazut,
Multa vreme au trecut
Si de cind m-am departat,
Multa lume am imblat.

- Ia, eu fac ce fac de mult,
Iarna viscolu-l ascult,
Crengile-mi rupindu-le,
Apele-astupindu-le,
Troienind cararile,
Si gonind cintarile;
Si mai fac ce fac de mult,
Vara doina mi-o ascult
Pe cararea spre izvor
Ce le-am dat-o tuturor,
Implindu-si cofeile,
Mi-o cinta femeile.

- Codrule cu riuri line,
Vreme trece, vreme vine,
Tu din tinar precum esti
Tot mereu intineresti.

- Ce mi-i vremea, cind de veacuri
Stele-mi scinteie pe lacuri,
Ca de-i vremea rea sau buna,
Vintu-mi bate, frunza-mi suna;
Si de-i vremea buna, rea,
Mie-mi curge Dunarea.
Numai omu-i schimbator,
Pe pamint ratacitor,
Iar noi locului ne tinem,
Cum am fost asa raminem:
Marea si cu riurile,

Lumea cu pustiurile,
Luna si cu soarele,
Codrul cu izvoarele.

(1879, 1 octombrie)

_
.

Mihai Eminescu

Rugaciunea unui dac

Pe cand nu era moarte, nimic nemuritor,
Nici samburul luminii de viata datator,
Nu era azi, nici mane, nici ieri, nici totdeuna
Caci unul erau toate si totul era una,
Pe cand pamantul, cerul, vazduhul, lumea toata
Erau din randul celor ce n-au fost niciodata,
Pe-atunci erai Tu singur, incat ma-ntreb in sine-mi
Au cine-i zeul carui plecam a noastre inemi?

El singur zeu statut-a 'nainte de-a fi zeii
Si din noian de ape puteri a dat scanteii
El zeilor da suflet si lumii fericire
El este-al omenimei izvor de mantuire.
Sus inimile voatre, cantare aduceti-i!
El este moartea mortii si invierea vietii!

Si el imi dete ochii sa vad lumina zilei
Si inima-mi umplut-au cu farmecele milei,
Din vuietul de vanturi auzit-am al lui mers
Si-n glas purtat de ape simtii duiosu-i viers
Si tot pe lang-acestea cersesc inc-un adaos
Sa-ngaduie intrarea-mi in vesnicul repaos.

Sa blesteme pe-oricine de mine-o avea mila
Sa binecuvanteze pe cel ce ma impila,
S-asculte orice gura ce-ar vrea ca sa ma rada,
Puteri sa puie-n bratul ce-ar sta sa ma ucida
Si-acela dintre oameni ajunga cel dintai
Ce mi-ar rapi chiar piatra ce-oi pune-o capatai.

Gonit de toata lumea prin anii mei sa trec,
Pan' ce-oi simti ca ochiu-mi de lacrime e sec,
Ca-n orice om din lume un dusman mi se naste,
C-ajung pe mine insumi a nu ma mai cunoaste
Ca chinul si durerea simtirea-mi a-mpietrit-o,
Ca pot sa-mi blestem mama, pe care am iubit-o,
Cand ura cea mai crunta mi s-ar parea amor,
Poate-oi uita durerea-mi si voi putea sa mor.

Strain si far' de lege de voi muri, atunce
Nevrednicu-mi cadavru in ulita l-arunce
Si-aceluia, Parinte, sa-i dai coroana scumpa
Ce-o sa asmuta cainii ca inima-mi s-o rumpa,

Si-acela ce cu pietre ma va izbi in fata,
Indura-te, stapane, si da-i pe veci viata.

Astfel numai, Parinte, eu pot sa-ti multumesc
Ca tu mi-ai dat in lume norocul sa traiesc.
Sa cer a tale daruri genunchi si frunte nu plec,
Spre ura si blestemuri as vrea sa te induplec,
Sa simt ca de suflarea-ti suflarea mea se curma
Si-n stingerea eterna dispar fara de urma.

S-a dus amorul...

S-a dus amorul, un amic
Supus amandorura,
Deci canturilor mele zic
Adio tuturora.

Uitarea le inchide-n scrin
Cu mana ei cea rece,
Si nici pe buze nu-mi mai vin,
Si nici prin gand mi-or trece.

Atata murmur de izvor,
Atat senin de stele,
Si un atat de trist amor
Am ingropat in ele!

Din ce noian indepartat
Au rasarit in mine!
Cu cate lacrimi le-am udat,
Iubito, pentru tine!

Cum strabateam atat de greu
Din jalea mea adanca,
Si cat de mult imi pare rau
Ca nu mai sufar inca!

Ca nu mai vrei sa te arati
Lumina de-ndeparte,
Cu ochii tai intunecati
Renascatori de moarte!

Si cu acel smerit suras,
Cu acea blanda fata,
Sa faci din viata mea un vis,
Din visul meu o viata.

Sa mi se para cum ca cresti
De cum rasare luna,
In umbra dulcilor povesti
Din nopti o mie una.

Era un vis misterios,
Si bland din cale-afara,
Si prea era de tot frumos
De-au trebuit sa piara.

Prea mult un inger mi-ai parut
Si prea putin femeie,

Ca fericirea ce-am avut
Sa fi putut sa steie.

Prea ne pierdusem tu si eu
In al ei farmec poate,
Prea am uitat de Dumnezeu,
Precum uitaram toate.

Si poate ca nici este loc
Pe-o lume de mizerii
Pentr-un atat de sfant noroc
Strabatator durerii!

Mihai Eminescu
1883, 24 Aprilie / 6 Mai
.

SARA PE DEAL

Sara pe deal buciumul suna cu jale,
Turmele-l urc, stele le scapara-n cale,
Apele pling, clar izvorind in fintine;
Sub un salcim, draga, m-astepti tu pe mine.

Luna pe cer trece-asa sfinta si clara,
Ochii tai mari cauta-n frunza cea rara,
Stelele nasc umezi pe bolta senina,
Pieptul de dor, fruntea de ginduri ti-e plina.

Nourii curg, raze-a lor siruri despica,
Stresine vechi cesele-n luna ridica,
Scirtiie-n vint cumpana de fintina,
Valea-i in fum, fluiere murmura-n stina.

Si osteniti oameni cu coasa-n spinare
Vin de la cimp; toaca rasuna mai tare,
Clopotul vechi imple cu glasul lui sara,
Sufletul meu arde-n iubire ca para.

Ah! in curind satul in vale-amuteste;
Ah! in curind pasul-mi spre tine grabeste:
Linga salcim sta-vom noi noaptea intreaga,
Ore intregi spune-ti-voi cit imi esti de draga.

Ne-om razima capetele-unul de altul
Si surizind vom adormi sub inaltul,
Vechiul salcim. - Astfel de noapte bogata,
Cine pe ea n-ar da viata lui toata?

(1885, 1 iulie)

_
.
From: ( )

SCRISOAREA III

Un sultan dintre aceia ce domnesc peste vro limba,
Ce cu-a turmelor pasune, a ei patrie s-o schimba,

La pamant dormea tinandu-si capatai mana cea dreapta;
Dara ochiu,-nchis afara, inlauntru se desteapta.
Vede cum din ceruri luna luneca si se coboara
Si s-apropie de dansul preschimbata in fecioara.
Inflorea cararea ca de pasul blandei primaveri;
Ochii ei sunt plini de lacrimi de umbra tainuitelor dureri;
Codrii se infioreaza de atata frumusete,
Apele-ncretesc in tremur straveziile lor fete,
Pulbere de diamante cade fina ca o bura,
Scanteind plutea prin aer si pe toate din natura
Si prin mandra fermecare sun-o muzica de soapte...
Ea, sezand cu el alaturi, mana fina i-o intinde,
Parul ei cel negru-n valuri de matasa~ se desprinde:
- Las' sa leg a mea viata de a ta... In bratu-mi vino,
Si durerea mea cea dulce cu durerea ta alin-o...
Scris in cartea vietii este si de veacuri si de stele
Eu sa fiu a ta stapana, tu stapan vietii mele.

Si cum o privea sultanul, ea se-ntuneca... dispare;
Iar din inima lui simte un copac cum ca rasare,
Care creste intr-o clipa ca in veacuri, mereu creste,
Cu-a lui ramuri peste lume, peste mare se lateste;
Umbra lui cea uriasa orizontul il cuprinde
Si sub dansul universul intr-o umbra se intinde;
Iar in patru parti a lumii vede siruri muntii mari,
Atlasul, Caucazul,Taurul si Balcanii seculari;
Vede Eufratul si Tigris, Nilul, Dunarea batrana -
Umbra arborelui falnic peste tot e stapana.
Astfel, Asia, Europa, Africa cu-a ei pustiuri
Si corabiile negre leganandu-se pe rauri,
Valurile verzi de graie leganandu-se pe lanuri,
Marile Tarmuitoare si cetati langa limanuri,
Toate se intind nainte-i... ca pe-un urias covor,
Vede tara langa tara si popor langa popor -
Ce prin neguri alburie se strevad si se prefac
In ininsa-mparatie sub o umbra de copac.

Vulturii porniti la ceruri pan'la ramuri nu ajung,
Dar un vant de biruinta se porneste indelung
Si loveste randuri, randuri in frunzisul sunator,
Strigate de-Allah! Allahu! se aud pe sus prin nori,
Zgomotul crestea ca marea tulburata si inalta,
Urlete de batalie s-alungau dupaolalta,
Insa frunzele-ascutite se indoaie dupa vant
Si deasupra Romei noua se inclina la pamant.

Se cutremura sultanul... sedesteapta... si pe cer
Vede luna cum pluteste peste plaiul Eschiser.
Si priveste trist la casa seihului Edebali;
Dupa gratii de fereastra o copila el zari
Ce-i zambeste, mladioasa ca o creanga de alun;
E a seihului copila, e frumoasa Malcatun.
Atunci el pricepe visul ca-i trimis de la profet,
Ca pe-o clipa se naltase chiar im rai la Mahomet,
Ca din dragostea-i lumeasca un imperiu se va naste,
Ai caruia ani si margini numai cerul le cunoaste.

Visul sau se-nfiripeaza si se-ntinde vultureste,
An cu an imparatia tot mai larga se sporeste,
Iara flamura cea verde se inalta an cu an,
Neam cu neam urmandu-i zborul si sultan dupa sultan.
Astfel tara dupa tara drum de glorie-i deschid...
Pan-in Dunare ajunge furtunosul Baiazid...

La un semn, un tarm de altul, legand vas de vas, se leaga
Si in sunet de fanfare trece oastea lui intreaga;
Ieniceri, copii de suflet ai lui Allah si spahii
Vin de-ntuneca pamantul la Rovine in campii;
Raspandindu-se in roiuri, intinzand corturile mari...
Numa-n zarea departarii suna codrii de stejari.

Iata vine-un sol de pace c-o naframa-n varf de bat.
Baiazid, privind la dansul, il intreaba cu dispret:
- Ce vrei tu?
- Noi? Buna pace! Si de n-o di cu banat,
Domnul nostru-ar vrea sa vaza pe maritul imparat.

La un semn deschisa-i calea si s-apropie de cort
Un batrin atat de simplu, dupa vorba, dupa port.
- Tu esti Mircea?
- Da-mparate!
- Am venit sa mi te-nchini,
De nu, schimb a ta coroana intr-o ramura de spini.
- Orice gand ai imparate, si oricum vei fi sosit,
Cat suntem inca pe pace, eu iti zic: Bine-ai venit!
Despre partea inchinarii insa, doamne , sa ne ierti;
Dar acu vei vrea cu oaste si razboi ca sa ne certi,
Ori vei vrea sa faci intoarsa de pe-acuma a ta cale,
Sa ne dai un semn si noua din mila mariei-tale...
De-o fi una, de-o fi alta... Ce e scris si pentru noi,
Bucurosi le-om duce toate, de e pace de-i razboi.
- Cum? Cand lumea mi-e deschisa, a privi gandesti ca pot
Ca intreg Aliotmanul sa se-mpiedice de-un ciot?
O, tu nici visezi batrane, cati in cale mi s-au pus!
Toata floarea cea vestita a intregului Apus,
Tot ce sta in umbra crucii, imparati si regi s-aduna
Sa dea piept cu uraganul ridicat de semiluna.
S-a-mbracat in zale luciicavalerii de la Malta,
Papa cu-a lui trei coroane, puse una peste alta,
Fulgerele adunat-au contra fulgerului care
In turbarea-i furtunoasa a cuprins pamant si mare.
N-au avut decat cu ochiul ori cu mana semn a face,
Si Apusul isi impinse toate neamurile-ncoace;
Pentru a crucii biruinta se miscara rauri-rauri,
Ori din codri rascolite, ori starnite din pustiuri;
Zguduind din pace-adanca ale lumii inceputuri,
Innegrind tot orizontul cu-a lor zeci de mii de scuturi,
Se miscau ingrozitoare ca paduri de lanci si sabii,
Tremura inspaimantata marea de-ale lor corabii!...
La Nicopole vazut-ai cate tabere s-au strans
Ca sa steie inainte-mi ca si zidul neanvins.
Cand vazui a lor multime, cata frunza, cata iarba,
Cu o ura nempacata mi-am soptit atunci in barba,

Am jurat ca peste dansii sa trec falnic, fara pas,
Din pristolul de la Roma sa dau calului ovas...
Si de crunta-mi vijelie tu te aperi c-un toiag?
Si purtat de biruinta, sa ma-mpiedic de-un mosneag?
- De-un mosneag, da, imparate, caci mosneagul ce privesti
Nu e om de rand, el este domnul Tarii Romanesti.
Eu nu ti-as dori vreodata sa ajungi sa ne cunosti,
Nici ca Dunarea sa-nece spumegand a tale osti.
Dupa vremuri multi venira, incepand cu acel oaspe,
Ce din vechi se pomeneste, cu Dariu a lui Istaspe;
Multi durara, dupa vremuri, peste Dunare vrun pod,
De-au trecut cu spaima lumii si multime de norod;
Imparati pe care lumea nu putea sa-i mai incapa
Au venit si-n tara noastra de-au cerut pamant si apa -
Si nu voi ca sa ma laud, nici ca voi sa te-nspaimant,
Cum venira, se facura toti o apa s-un pamant.
Te falesti ca inainte-ti rasturnat-ai valvartej
Ostile leite-n zale de-mparati si de viteji?
Tu te lauzi ca Apusul inainte ti s-a pus?...
Ce-i mana pe ei in lupta, ce-au voit acel Apus?
Laurii voiau sa-i smulga de pe fruntea ta de fier,
A credintei biruinta cata orice cavaler.
Eu? Imi apar saracia si nevoile si neamul...
Si de-aceea tot ce misca-n tara asta, raul, ramul,
Mi-e prieten numai mie, iara tie dusman este,
Dusmanit vei fi de toate, far-a prinde chiar de veste;
N-avem osti, dara iubirea de mosie e un zid
Care nu se-nfioreaza de-a ta faima, Baiazid!

Si abia pleca batranul... Ce mai freamat, ce mai zbucium!
Codrul clocoti de zgomot si de arme si de bucium,
Iar la poala lui cea verde mii de capete pletoase,
Mii de coifuri lucitoare ies din umbra-ntunecoasa;
Calaretii umplu campul si roiesc dupa un semn
Si in caii lor salbatici bat cu scarile de lemn,
Pecopite iau in fuga fata negrului pamant,
Lanci scanteie lungi in soare, arcuri se intind in vant,
Si ca nouri de arama si ca ropotul de grindini,
Orizontu-ntunecandul, vin sageti de pretutindeni,
Vajaind ca vijelia si ca plesnetul de ploaie...
Urla campul si de tropot si de strigat de bataie.
In zadar striga-mparatul ca si leul in turbare,
Umbra mortii se intinde tot mai mare si mai mare;
In zadar flamura verde o ridica inspre oaste,
Caci cuprinsa-i de pieire si in fata si in coaste,
Caci se clatina rarite siruri lungi de batalie;
Cad asabii ca si palcuri risipite pe campie,
In genunchi cadeau pedestri, colo caii se rastoarna,
Cand sagetile in valuri, care suera, se toarna
Si lovind in fata,-n spate, ca si crivatul si gerul,
Pe pamant lor li se pare ca se naruie tot cerul...
Mirce insusi mana-n lupta vijelia-ngrozitoare,
Care vine, vine, vine, calca totul in picioare;
Durduind soseau calarii ca un zid inalt de suliti,
Printre cetele pagane trec rupandusi large uliti;
Risipite se-mprastie a dusmanului siraguri,
Si gonind biruitoare tot veneau a tarii steaguri,
Ca potop ce prapadeste, ca o mare turburata -
Peste-un ceas paganatatea e ca pleava vanturata.

Acea grindin-otelita inspre Dunare o mana,
Iar in urma lor se-ntinde falnic armia romana.

Pe cand oastea se aseaza, iata soarele apune,
Voind crestetele nalte ale tarii sa-ncunune
Cu un nimb de biruinta; fulger lung incremenit
Margineste muntii negri in intregul asfintit,
Pin' ce izvorasc din veacuri stele una cate una
Si din neguri, dintre codri, tremurand s-arata luna
Doamna marilor s-a noptii varsa liniste si somn.
Langa cortu-i, unul dintre fii falnicului domn
Sta zambind de-o amintire, pe genunchi scriind o carte,
So trimita dragii sale, de la Arges mai departe:

"De din vale de Rovine
Graim , Doamna, catre Tine,
Nu din gura, ci din carte,
Ca ne esti asa departe.
Te-am ruga, mari ruga
Sa-mi trimiti prin cineva
Ce-i mai mandru-n valea Ta:
Codrul cu poienele,
Ochii cu sprancenele;
Ca si eu trimite-voi
Ce-i mai mandru pe la noi:
Oastea mea cu flamurile,
Codrul si cu ramurile,
Coiful nalt cu penele,
Ochii cu sprancenele,
Si sa stii ca-s sanatos,
Ca, multumind lui Cristos,
Te sarut, Doamna, frumos."

.....

De-asa vremi se-nvrednicira cronicarii si rapsozii;
Veacul nostru ni-l umplura saltimbancii si irozii...
In izvoarele batrane pe eroi mai pot sa caut;
Au cu lira visatoare ori cu sunete de flaut
Poti sa-ntampini patriotii ce-au venit de-atunci incolo?
Inaintea acestora tu ascunde-te Apollo!
O, eroi! care-n trecutul de mariri va adumbriseti,
Ati ajuns acum de moda de va scot din letopiset,
Si cu voi drapandu-si nula, va citeaza toti nerozii,
Mestecand veacul de aur in noroiul greu al prozii.
Ramaneti in umbra sfanta, Basarabi si voi Musatini,
Descalecatori de tara, datatori de legi si datini,
Ce cu plugul si cu spada ati intins mosia voastra
De la munte pan'la mare si la Dunarea albastra.

Au prezentul nu ni-i mare? N-o sa-mi dea ce o sa cer?
N-o sa aflu intre-ai nostri vre un falnic juvaer?
Au la Sybaris nu suntem langa capistea spoielii?
Nu se nasc glorii pe strada si la usa cafenelii,
N-avem oameni ce se lupta cu retoricele suliti
In aplauze grele a canaliei de uliti,
Panglicari in ale tarii, care joaca ca pe funii,
Masti cu toate de renume din comedia minciunii?

Au de patrie, virtute, nu vorbeste liberalul,
De ai crede ca viata-i e curata ca cristalul?
Nici visezi ca inainte-ti sta un stalp de cafenele,
Ca isi rade de-aste vorbe inghitindu-le pe ele.
Vezi colo pe uraciunea fara suflet, fara cuget,
Cu privirea-mproscata si la falci umflat si buget,
Negru, cocosat si lacom, un izvor de siretlicuri,
La tovarasii sai spune veninoasele-i nimicuri;
Toti pebuze-avand virtute, iar in ei moneda calpa,
Quintesenta de mizerii de la crestet pana-n talpa,
Si deasupra tuturora, oastea sa si-o recunoasca,
Isi arunca pociturabulbucatii ochi de broasca...
Dintre-acestia tara noastra isi alege astazi solii!
Oameni vrednici ca sa saza in zidirea sfintei Golii,
In cacamesi cu maneci lunge si pe capete scufie,
Ne fac legi si ne pun biruri, ne vorbesc filozofie.
Patriotii! Virtuosii, ctitori de asezaminte,
Unde spumega desfraul in miscari si in cuvinte,
Cu evlavie de vulpe, ca in strane, sed pe locuri
Si aplauda frenetic schime, cantece si jocuri...
Si apoi in sfatul tarii se adun sa se admire
Bulgaroi cu ceafa groasa, grcotei cu nas subtire;
Toate mutrele acestea sunt pretinse de roman,
Toata greco-bulgarimea e nepoata lui Traian!
Spuma asta-nveninata, asta plebe, ast gunoi
Sa ajunga-a fi stapana si pe tara si pe noi!
Tot ce-i insemnat cu pata putrjunii de natura,
Toti se scursera aicea si formeaza patriotii,
Incat fonfii si flecarii, gagautii si gusatii,
Balbaiti cu gura stramba sunt stapanii astei natii!

Voi sunteti urmasii Romei? Niste rai si niste fameni!
I-e rusine omenirii sa va zica voua oameni!
In aceasta cuma-n lume si aceste creaturi
Nici rusine n-au sa ieie in smintitele lor guri
Gloria neamului nostru spre-a o face de ocara,
Indraznesc ca sa rosteasca pan' si numele tau... tara!

La Paris, in lupanare de cinismu si de lene,
Cu femeile-i pierdute si-n orgiile-i obscene,
Acolo v-ati pus averea, tineretele la stos...
Ce a scos din voi Apusul cand nimic nu e de scos?

Ne-ati venit apoi, drept minte o sticluta de pomada,
Cu monoclu-n ochi, drept arma betisor de promenada,
Vestejiti fara de vreme, dar cu creieri de copil,
Drept stiint-avind in minte vre un vals de Bal-Mabil,
Iar in schimb cu-averea toata vrun papuc de curtezana...
O, te-admir, progenitura de origine romana!

Si acum priviti cu spaima fata noastra sceptic-rece,
Va mirati cum de minciuna astazi vi se mai trece?
Cand vedem ca toti aceia care vorbe mari arunca
Numai banul il vaneaza si castigul fara munca,
Azi, cand fraza lustruita nu ne poate insela,
Astazi altii sunt de vina, domnii mei, nu este-asa?

Prea v-ati aratat arama, sfasiind aceasta tara,
Prea facurati neamul nostru de rusine si ocara,
Prea v-ati batut joc de limba, de strabuni si obicei,
Ca sa nu s-arate-odata ce sunteti - niste misei!
Da, castigul fara munca, iata singura pornire,
Virtutea? e-o nerozie; Geniul? o nefericire.

Dar lasati macar stramosii ca sa doarma-n colb de cronici
Din trecutul de marire v-ar privi cel mult ironici.
Cum nu vii tu Tepes doamne, ca punand mina pe ei,
Sa-i imparti in doua cete: in smintiti si in misei,
Si in doua temniti large cu de-a sila sa-i aduni,
Sa dai foc la puscarie si la casa de nebuni!

Mihail Eminescu,
1881, 1 Mai.

Salutari,

Dan.

515 Ellerdale Street Apt.1
Saint John, NB
E2J 3T7
Canada
Phone: (506) 652-4434
E-mail: drugead@nbnet.nb.ca

.

SE BATE MIEZUL NOPTII...

Se bate miezul noptii in clopotul de-arama,
Si somnul, vames vietii, nu vrea sa-mi ieie vama.
Pe cai batute-adesea vrea mintea sa ma poarte,
S-asaman intr-olalta viata si cu moarte;
Ci cumpana gindiri-mi si azi nu se mai schimba,
Caci intre amindoua sta neclintita limba.

(1883, decembrie)

.
>From RVELICESCU@eurinsa.insa-lyon.fr Fri Feb 11 22:19:39 1994

Si daca...

Si daca ramuri bat in geam
Si se cutremur plopii
E ca in minte sa te am
Si incet sa te apropii.

Si daca stele bat in lac
Adancu-i luminandu-l

E ca durerea mea s-o-mpac
Inseninandu-mi gindul.

Si daca norii desi se duc,
De iese-n luciu luna,
E ca aminte sa-mi aduc
De tine-ntotdeauna.

(1883, 13/25 noiembrie)

Mihai Eminescu

Singuratate

Cu perdelele lasate
Sed la masa mea de brad,
Focul pilpiie in soba,
Iara eu pe ginduri cad.

Stoluri, stoluri trec pin minte
Dulci iluzii. Amintiri
Tiriiesc incet ca greieri
Printre negre, vechi zidiri,

Sau cad grele, mingiioase
Si se sfarma-n suflet trist,
Cum in picuri cade ceara
La picioarele lui Crist.

In odaie prin unghere
S-a tesut paienjenis
Si prin cartile in vravuri
Umbla soarecii furis.

In aceasta dulce pace
Imi ridic privirea-n pod
Si ascult cum invelisul
De la carti ei mi le rod.

Ah! de cite ori voit-am
Ca sa spinzur lira-n cui
Si un capat poeziei
Si pustiului sa pui;

Dar atuncea greieri, soareci,
Cu usor-maruntul mers,
Readuc melancolia-mi,
Iara ea se face vers.

Citeodata... prea arare...
A tirziu cind arde lampa,
Inima din loc imi sare,
Cind aud ca suna cleampa...

Este Ea. Desarta casa
Dintr-o data-mi pare plina,
In privazul negru-al vietii-mi
E-o icoana de lumina.

Si mi-i ciuda cum de vremea
Sa mai treaca se indura,
Cind eu stau soptind cu draga
Mina-n mina, gura-n gura.

Mihai Eminescu

So Fresh Thou Art...

So like the sweet, white cherry blossom,
So tender and so fresh thou art,
And on my life's way like an angel
Appearing thou dost light impart.

Thou scarcely touchest the soft carpet,
The silk on thee doth rustling stream,
From top to toe so light and lofty,
Thou floatest like an airy dream.

From draping folds like purest marble
Thine image unto me appears,
My whole soul on thine eyes is hanging,
Those eyes so full of joy and tears.

O happy dream of love, so happy,
Thou bride of fairy tales, so mild,
No, do not smile! Thy smille doth show me
How sweet thou art, thou gentle child.

My poor eyes thou canst close for ever
With deepest night's eternal charms,
With thy sweet lips' sweet fondling, whispers,
Embracing me with thy cool arms.

A veiling thought at once now passes
Thy glowing eyes thus covering:
It is the dark renunciation,
The sweetest yearning's shadowing.

Thou go'st away and, well I know it,
To follow thee must I no more,
Thou art for me now lost for ever,
My soul's dear bride, whom I adore.

My only guilt was that I saw thee,
Which I to pardon have no might,
Mine arm I'll stretch for ever vainly
To expiate my dream of light.

Like holy Virgin's purest image
In my fond eyes thou will rise now,
The brightest crown on forehead bearing,
Where dost thou go? When comest thou?

(1879, Translated by P. Grimm)

SOMNOROASE PASARELE...

Somnoroase pasarele
Pe la cuiburi se aduna,
Se ascund in ramurele -
Noapte buna!

Doar izvoarele suspina,
Pe cind codrul negru tace;
Dorm si florile-n gradina -
Dormi in pace!

Trece lebada pe ape
Intre trestii sa se culce -
Fie-ti ingerii aproape,
Somnul dulce!

Peste-a noptii feerie
Se ridica mindra luna,
Totu-i vis si armonie -
Noapte buna!

(1883, decembrie)

.

SONETE

I

Afara-i toamna, frunza-mprastiata,
Iar vantul zvarle-n geamuri grele picuri ;
Si tu citesti scrisori din roase plicuri
Si intr-un ceas gandesti la viata toata.

Pierazandu-ti timpul tau cu dulci nimicuri,
N-ai vrea ca nime-n usa ta sa bata ;
Dar si mai bine-i cand afara-i zloata,
Sa stai visand la foc, de somn sa picuri.

Si eu astfel ma uit din jet pe ganduri,
Visez la basmul vechi al zanei Dochii ;

In juru-mi ceata creste randuri-randuri ;

Deodat-aud fosnirea unei rochii,
Un moale pas abia atins de scanduri...
Iar mani subtiri si reci mi-acopar ochii.

II

Sunt ani la mijloc si-nca multi vor trece
Din ceasul sfant in care ne-ntalniram,
Dar tot mereu, gandesc cum ne iubira-m,
Minune cu ochi mari si mana rece.

O, vino iar ! Cuvinte dulci inspira-mi,
Privirea ta asupra mea se plece,
Sub raza ei ma lasa a petrece
Si canturi noua smulge tu din lira-mi.

Tu nici nu stii a ta apropiere
Cum inima-mi de-adanc o linisteste,
Ca rasarirea stelei in tacere ;

Iar cand te vad zambind copilareste,
Se stinge-atunci o viata de durere,
Privirea-mi arde, sufletul imi creste.

III

Cand insusi glasul gandurilor tace,
Ma-ngana cantul unei dulci evlavii -
Atunci te chem ; chemarea-mi asculta-vei ?
Din neguri reci plutind te vei desface ?

Puterea noptii bland insenina-vei
Cu ochii mari si purtatori de pace ?
Rasai din umbra vremilor incoace,
Ca sa te vad venind - ca-n vis, asa vii !

Cobori incet... aproape, mai aproape,
Te pleaca iar zambind peste-a mea fata,
A ta iubire cu-n suspin arat-o,

Cu geana ta m-atinge pe pleoape,
Sa simti fiorii strangerii in brate -
Pe veci pierduto, vecnic adorato !

Mihai Eminescu
1879, 1 Octombrie.

.

Mihai Eminescu

Sonnet I

Without 'tis autumn, the wind beats on the pane
With heavy drops, the leaves high upwards sweep.
You take old letters from a crumpled heap,
And in one hour have lived your life again.

Musing, in this sweet wise the moments creep:
You pray no caller will your door attain;
Better it is when dreary falls the rain
To dream before the fire, awaiting sleep.

And thus alone, reclining in my chair,
The fairy Dochia's tale comes to my mind
While round me haze is gath'ring in the air.

Then softly down the passage footsteps wind,
Faint, sound of rustling silk upon the stair...
And now my eyes cold, tapering fingers bind.

(1879, Translated by Corneliu M. Popescu)

Mihai Eminescu

Sonnet II

The years have sped, and time still swiftly flies
Since that first sacred hour in which we met;
But how we loved I can no more forget,
Sweet wonder with cold hands and such big eyes.

O, come again! Your words inspire me yet,
While your soft gaze upon me gently lies,
That'neath its ray new life in shall rise,
And you new songs upon my lyre beget.

When you come near to me you little know
How soothed my heart is then, as though with balm,
As when some star does in the heavens show;

Your childish smile so full of tender charm
Has power to quench this life drawn out in woe
And fill my eyes with fire, my soul with calm.

(1879, Translated by Corneliu M. Popescu)

Mihai Eminescu

Sonnet III

When e'en the inner voice of thought is still,
And does some sacred chant my soul endear,
'Tis then I call to thee; but will you hear?
Will from the floating mists your form distil?

Will night its tender power of wonder rear
And your great, peaceful eyes their light fulfil,
That of the rays that bygone hours spill
To me as in a dream you do appear?

But come to me... come near, come still more near...
Smiling you bend to gaze into my face
While does your sigh gentle love make clear.

Upon my eyes I feel you lashes' trace,
O love, for ever lost, for ever dear,
To know the aching thrill of your embrace!

(1879, Translated by Corneliu M. Popescu)

STELELE-N CER

Stelele-n cer
Deasupra marilor
Ard departarilor,
Pana ce pier.

Dupa un semn
Clatind catargele,
Tremura largele
Vase de lemn ;

Niste cetati
Plutind pe marile
Si miscatoarele
Pustietati.

Stol de cocori
Apuca-ntinsele
Si necuprinsele
Drumuri de nori.

Zboara ce pot
Si-a lor intrecere,
Vecinica trecere -
Asta e tot...

Floare de crang,
Astfel vietile
Si tineretile
Trec si se sting.

Orice noroc
Si-ntinde-aripele,
Gonit de clipele
Starii pe loc.

Pana nu mor,
Pleaca-te, ingere,
La trista-mi plangere
Plina de-amor.

Nu e pacat
Ca sa se lepede
Clipa cea repede
Ce ni s-a dat ?

Mihai Eminescu
1879

.

Te duci...
(fragment)

Te duci si ani de suferinta
N-or sa te vaza ochii-mi tristi,
Inamorati de a ta fiinta,
De cum zambesti, de cum te misti.

Si nu e bland ca o poveste
Amorul meu cel dureros,
Un demon sufletul tau este
Cu chip de marmura frumos.

In fata farmecul palorii
Si ochi ce scanteie de vii,
Sunt umezi infioratorii
De lingusiri, de viclenii.

Cand ma atingi, eu ma cutremur,
Tresar la pasul tau cand treci,
De-al genei tale gingas tremur
Atarna viata mea de veci.

Mihai Eminescu
1883, Decembrie

.

One of the major theme of Eminescu's poems is the universe. Eminescu was fascinated by the universe, not by a static one, but by a living universe, in a continuous motion, in which the stars are duying and others are borning instead of them, in some eternal successions of time. The poet says in "Evening-star":

Din sinul vecinicului ieri	From the eternal yesterday
Traieste azi ce moare,	Drinks what to-day will drain
Un soare de s-ar stinge-n cer	And if a sun dies on the sky
S-aprinde iarasi soare;	A sun quickens again.

Let's see comparatively also a translation into French and one into German

of the above stanza:

De l'hier illimite" provient Wie aus des ewigen Gestern Schoss
L'aujourd"hui qui tre'passe Das Heute kommt und schwindet,
Et me^me si un soleil s'e"teint, Wird eine neue Sonne gross,
Un autre prend sa place. Wenn unsre einst erblindet.

[As regarding the syntax used by me for the French version, the "accent aigu" is represented by quotation marks after the appropriate letter, the "accent grave" by a backquote after the letter, and the "accent circonflexe" by a "^" after the letter in cause. In German version, the "Scharfes" (for example, in the word "Schoss") has been replaced by double s, and the "Umlaut", by doubling the vowel with a letter e (ae, oe, ue).]

The Eminescu's cosmos is infinite, and it is impossible for the human mind to imagine the Creator's place, where there is no time too:

Caci unde-ajunge nu-i hotar, For that region is boundless and
Nici ochi spre a cunoaste, Searching regards avoids
Si vremea-ncearca in zadar And Time strives vainly there to come
Din goluri a se naste. To life from the dark voids.

Ou` il arrive, aucune frontie`re, Wohin er strebte, war kein Ort,
Nul oeil pour tout connai^tre. Kein Auge, um zu sehen:
Le temps s'efforce pour sa carrie`re, Die Zeit mueht sich vergebens dort,
Du vide, en vain de nai^tre. Aus Leere zu entstehen.

Hyperion is flying among the stars...

Un cer de stele dedesupt, Below, a depth of stars; above
Deasupra-i cer de stele - The heaven stars begem, -

... according to the Fizeau's law:

Parea un fulger nentrerupt He seems an endless lightning that
Ratacitor prin ele. Is wandering through them.

Un ciel d'e"toiles au-dessus, Und unter sich ein Sternenmeer,
Dessous un ciel d'e"toiles - Darueber Meer von Sternen,
C'e"tait un e"clair continu War er ein Blitz aus Fernen her
Errant parmi leurs voiles. Endlos in fernste Fernen.

The Hyperion's flight among the stars is made with the light's speed:

Porni luceafarul. Cresteau The Evening-star went out. His wings
In cer a lui aripe, Grow, into heavens dash,
Si cai de mii de ani treceau And on his way millenniums
In tot atitea clipe. Flee in less than a flash.

L'astre partit. En de"ployant Jaeh stob der Abendstern dahin,
Ses ailes grandies, s'avance. Weit wuchsen seine Schwingen:
Ainsi que des secondes, passant Jahrtausende des Raumes schien

Les mille"naires distance. Im Nu er zu durchdringen.

The poet has (we are in 1883!) the vision of the Big Bang:

Si din a chaosului vai, And from the Chaos' vales he sees
Jur imprejur de sine, How in an immense ring
Vedea, ca-n ziua cea dentii, Round him, as in the World's first day,
Cum izvorau lumine; Ligths from their sources spring;

Et des abi^mes chaotiques, Aus Taelern, wo der Ursprung lag,
Vit autour de lui-me^me, Um sich in weiten Ringen
Comme au premier jour ge"ne"sique, Sah er wie einst am ersten Tag
Que des lueurs essaiment. Des Lichtes Quellen springen.

Nu e nimic si totusi e 'Tis nought. 'Tis, though, thirst that sips him
O sete care-l soarbe, And which he cannot shun,
E un adinc asemene 'Tis depth unknown, comparable
Uitarii celei oarbe. To blind oblivion.

Il n'y a rien. Pourtant il est Nichts is dort mehr als nur vielleicht
Un soif qui le consomme. Ein Duersten unermessen,
Une profondeur que l'on dirait Die Unergruendlichkeit, die gleicht
L'oubli qui nous assomme. Dem gaenzlichen Vergessen.

The whole translation into French of "Evening-star", entitled "L'Astre du soir", is due to Veturia Draganescu-Vericeanu, and the German version, entitled "Der Abendstern", is due to Alfred Margul-Sperber. The two versions are also in the multi-lingual volume of Eminescu's poems, issued in 1971, under supervision of Zoe Dumitrescu-Busulenga, Professor at University "Bucharest".

And now, here you all are the Eminescu's poem "To the star", along with a word by word translation into English. This way, I have been forced do not always observe the word order rules of English.

"La steaua" "To the star"
de Mihai Eminescu by Michael Eminescu

La steaua care-a rasarit To the star that just rose
E-o cale atit de lunga, It is a so long way,
Ca mii de ani i-au trebuit That thousands years needed
Luminii sa ne-ajunga. The light to reach us.

Poate de mult s-a stins in drum Maybe long time ago it passed away
In departari albastre, In its blue distances,
Iar raza ei abia acum But just now its beam
Luci vederii noastre. Are shining for our sight.

Icoana stelei ce-a murit The icon of the star that has died,
Incet pe cer se suie: Is slowly climbing up on the sky:
Era pe cind nu s-a zarit, It was when nobody has seen it,
Azi o vedem, si nu e. Today we are seeing it, but it isn't.

Tot astfel cind al nostru dor The same way, when our longing

Pieri in noapte-adinca,	Is perished into the deep night,
Lumina stinsului amor	Light of the love that passed away
Ne urmareste inca.	Still is following us.

It is interesting to re-find in this short poem ones of the Eminescu's cosmogonic concepts, largely exploited by him in "Evening-star". Personally, I love "To the star" for the splendid created cosmogonic athmosphere, for the similitude of the love with a star, and for, maybe (in my opinion!), the most beautiful Eminescian metaphor: "the icon of the star" and, of course, the two appropriate verses: "The icon of the star that has died,//Is slowly climbing up on the sky:"...

Marian Dodu

.

TRECUT-AU ANII...

Trecut-au anii ca nori lungi pe sesuri
Si niciodata n-or sa vie iara,
Caci nu ma-ncinta azi cum se miscara
Povesti si doine, ghicitori, eresuri,

Ce fruntea-mi de copil o-nseninara,
Abia-ntelese, plin de-ntelesuri -
Cu-a tale umbre azi in van ma-npresuri,
O, ceas al tainei, asfintit de sara.

Sa smulg un sunet din trecutul vietii,
Sa fac, o, suflet, ca din nou sa tremuri
Cu mina mea in van pe lira lunec;

Pierdut e totu-n zarea tineretii
Si muta-i gura dulce-a altor vremuri,
Iar timpul creste-n urma mea... ma-ntunec!

(1883, decembrie)

.

VENETIA

S-a stins viata falnicei Venetii,
N-auzi cintari, nu vezi lumini de baluri;
Pe scari de marmura, prin vechi portaluri,
Patrunde luna, inalbind paretii.

Okeanos plinge pe canaluri...
El numa-n veci e-n floarea tineretii,
Miresei dulci i-ar da suflarea vietii,
Izbeste-n ziduri vechi, sunind din valuri.

Ca-n tintirim tacere e-n cetate.
Preot ramas din a vechimii zile,
San Mare sinistru miezul noptii bate.

Cu glas adinc, cu graiul de Sibile,
Rosteste lin in clipe cadentate:
"Nu-nvie mortii - e-n zadar, copile!"

(1883, decembrie)

.

Mihai Eminescu

Venus and Madonna

Oh, ideal lost in night-mists of a vanished universe:
People who would think in legends - all a world who spoke in verse;
I can see and think and hear you - youthful scout which gently nods
From a sky with different starlights, other Edens, other gods.

Venus made of blood-warm marble, stony eyes which often flash,
You embodied in a goddess woman's beauty, charm and dash:
Arms as soft as is the thinking of an emp'ror born a poet;
Woman's own divine attraction, still enticing as I saw it.

Raphael enwrapped in dreaming as below a starry sky
- Just a spirit drunk with light-rays and with Springs that never die -
Saw you and thus dreamed of Eden - flowery and redolent, -
Saw you as a queen of heaven, 'mong the angels' marriment,

And upon the empty canvas traced the God-Star of the Sea,
With a star-adorned tiara, with her bland smile, maidenly,
Pale complexion framed by gold rays - angel-like yet feminine:
After woman have been modelled angels in the vaults serene.

Thus myself, lost in the darkness of a life bent on the lyre,
Noticed you - a shallow woman, poor in soul and poor in fire -
And I wrought from you an angel, gentle as the magic day,
When, upon a life laid barren, blandly smiles a lucky ray.

Seeing that your face was pallid with a sickly drunkenness
And your lips turned purple, bitten by corruption and excess;
Cruel one, I cast upon you poetry's veil - white and dense
Covering your morbid pallour with the beams of innocence,

I had given you the pale rays which pour, magic and unreal,
On the brow of genius-angels, of angel turned ideal;
I changed demon into vestal, giggles into symphony,
And your leering sidelong glanced into the Aurora's glee.

But by now the veil has fallen! Tearing me from dreams of bliss
You are sobering my forehead with the frost-bite of your kiss
Now I'm looking at you, demon, and my love - quenched, cold, forlorn,
Teaches me to look upon you with the icy eye of scorn.

You appear as a bacchante who has stolen by deceit

Martyrdom's green wreath of myrtle mingled with a maiden's pleat
Holy was the Virgin's spirit, prayer's very counterpart,
While a long spasmodic frenzy pictures the bacchante's heart.

Oh, as Raphael created our God-Star of the Sea,
With a star-adorned tiara, with her bland smile, maidenly,
I myself have rendered godly what was merely feminine,
Just a cold and leaden woman, barren-hearted, viperine!

Are you crying, child? - Your eyes which abjectly now supplicate -
Can they once more crush and crumble my heart of an apostate?
I have kissed your hand, I'm kneeling, searching your dark, sea-deep eyes
Asking them if you can pardon - humbly I apologize.

Wipe your eyes, abandon crying! My reproach was out of season -
Cruel, unjust accusation, lacking grounding, lacking reason.
Heart of hearts! E'en though a demon through our love you're sanctified
And I venerate this demon with fair hair, eyes opened wide.

(1870, Translated by Andrei Bantas)

V I S

Ce vis ciudat avui! dar visuri
Sunt ale somnului fapturi:
A noptii minte le scorneste;
Le spun a noptii negre guri.

.....

Pluteam pe-un riu. Sclipiri bolnave
Fantastic trec din val in val;
In urma'mi - noaptea de dumbrave,
Nainte'mi - domul cel regal.

Caci pe-o insula,in farmec,
Se'nalta negre,sfinte bolti -
Iar luna murii lungi albeste,
Cu umbra imple orice colt.

Ma urc pe scari,intru'nlauntru -
Tacere-adanca l'al meu pas,
Prin intunerec vad inalte
Chipuri de sfinti p'iconostas;

Sub bolta mare doar straluce
Un singur sambure de foc -
In dreptul lui s'arat'o cruce
Si'ntunecime'n orice loc.

Acum de sus,din chor,apasa
Un cantec trist,pe murii reci -
Ca o cersire tanguioasa
Pentru repaosul de veci;

Prin tristul zgomot'mi se-arata

Incet,sub val,un chip ca'n somn
Cu o faclie'n mana'i slaba,
In alba mantie,de domn,

Si ochii mei in cap ingheata
Si spaima'mi saca glasul meu;
Eu ii smulg valul de pe fata -
Tresar,incremenesc:sunt eu!

.....

De-atunci ca'n somn eu umblu ziua
Si uit ce spun adeseori;
Soptesc cuvinte ne'ntelese -
Si parca-astept ceva:sa mor!

Mihail Eminescu
(1876 - publ. postum)

.

.

.